2018

AS "SADALES TĪKLS" GADA PĀRSKATS

SATURS

Galvenie darbības rādītāji	**3**
Vadības ziņojums	**4**
Finanšu pārskati *	
Peļņas vai zaudējumu aprēķins	10
Visaptverošo ienākumu pārskats	10
Pārskats par finanšu stāvokli	11
Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā	12
Pārskats par naudas plūsmām	13
Finanšu pārskatu pielikums	14
Neatkarīga revidenta ziņojums	**47**

* Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem

FINANŠU KALENDĀRS

Starpperiodu saīsinātie finanšu pārskati:

par 2019. gada 3 mēnešiem (nerevidēti) – **31. 05. 2019.**

par 2019. gada 6 mēnešiem (nerevidēti) **– 30. 08. 2019.**

par 2019. gada 9 mēnešiem (nerevidēti) – **29. 11. 2019.**

www.sadalestikls.lv

GALVENIE DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Darbības rādītāji

		2018	2017	2016	2015	2014
Elektropārvades līniju garums	km	93 175	93 560	93 813	94 120	94 609
Kopējā uzstādītā jauda	MVA	5 930	5 913	5 892	5 881	5 869
Lietotāju pieprasītā jauda	MVA	11 057	11 299	11 326	12 382	12 285
Sadalītā elektroenerģija	GWh	6 600	6 463	6 465	6 263	6 421
Elektroenerģija sadales sistēmas vajadzībām	GWh	327	337	334	328	346
Elektroenerģijas zudumi	%	4,4%	4,6 %	4,6 %	4,6 %	4,8 %
Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI)	minūtes	228	261	286	350	466
Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma skaita indekss (SAIFI)	reizes	2,5	2,8	3,1	3,2	3,8
Investīcijas:	EUR'000	113 944	107 676	106 267	101 885	102 828
- kapitālieguldījumi pamatlīdzekļu izveidē	*EUR'000*	*113 172*	*104 264*	*98 982*	*93 945*	*96 351*
- ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	*EUR'000*	*772*	*3 412*	*7 285*	*7 940*	*6 477*
Darbinieku skaits gada beigās		2 019	2 344	2 521	2 568	2 545

Finanšu rādītāji

EUR'000

	2018	2017	2016	2015	2014
Ieņēmumi	323 734	324 114	315 697	292 291	303 831
t.sk. ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumiem	*304 381*	*302 843*	*290 923*	*267 861*	*281 181*
EBITDA [1]	110 081	102 751	98 090	73 988	85 868
Peļņa / (zaudējumi)	33 743	124 268*	(79)	(10 837)	5 806
Aktīvi	1 658 744	1 626 641	1 597 690	1 310 085	1 289 427
Pašu kapitāls	922 421	993 329	820 992	579 105	575 299
Pamatdarbības neto naudas plūsma	(30 332)	(33 038)	94 851	77 622	87 526
Aizņēmumi	500 531	393 182	404 027	400 494	377 132

Finanšu koeficienti

%

	2018	2017	2016	2015	2014
EBITDA rentabilitāte [2]	34,0	31,7	31,2	25,3	28,3
Peļņas rentabilitāte [3]	10,4	38,4	0,0	-3,7	1,9
Aktīvu atdeve (ROA) [4]	2,1	7,7	0,0	-0,8	0,5
Pašu kapitāla atdeve (ROE) [5]	3,5	13,7	0,0	-1,9	1,0
Aizņemtā kapitāla attiecības rādītājs [6]	32	30	37	40	39
Kapitāla attiecības rādītājs [7]	56	61	51	44	45

[1] EBITDA – ieņēmumi pirms procentiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa, nolietojuma , amortizācijas un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma
[2] EBITDA rentabilitāte – EBITDA / ieņēmumi
[3] Peļņas rentabilitāte – pārskata gada peļņa vai (zaudējumi) / ieņēmumi
[4] Aktīvu atdeve (ROA) – pārskata peļņa vai (zaudējumi) / vidējie aktīvi ((aktīvi pārskata gada sākumā + aktīvi pārskata gada beigās) / 2)
[5] Pašu kapitāla atdeve (ROE) – pārskata gada peļņa vai (zaudējumi) / vidējais pašu kapitāls ((pašu kapitāls gada sākumā + pašu kapitāls gada beigās) / 2)
[6] Aizņemtā kapitāla attiecības rādītājs – aizņēmumu vidējā vērtība / (aizņēmumu vidējā vērtība + pašu kapitāla vidējā vērtība)
[7] Kapitāla attiecības rādītājs – pašu kapitāls / aktīvi
* ņemot vērā Latvijas Republikas nodokļu normatīvo aktu izmaiņas, kas stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī, 2017. gadā reversētas atliktā nodokļa saistības102 535 tūkst. EUR

Sabiedrība darbojas atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – SPRK) izsniegtās licences nosacījumiem un sniedz sadales pakalpojumu par SPRK apstiprinātajiem sadales pakalpojumu tarifiem. AS "Sadales tīkls" licence ir spēkā līdz 2027. gada 30. jūnijam. Licence nosaka pienākumu veikt elektroenerģijas sadali, pildot sadales sistēmas operatora (turpmāk – SSO) funkcijas licencē noteiktajā darbības zonā, atjaunot, uzturēt un ekspluatēt energoapgādes veikšanai nepieciešamo sadales sistēmas infrastruktūru. Saskaņā ar licences nosacījumiem Sabiedrībai jānodrošina atbilstoša elektroenerģijas sadales pakalpojuma kvalitāte, ievērojot saistošo normatīvo aktu un standartu prasības.

Klientu skaits 811 359
Uzstādītā jauda 5 930 MVA
Elektrolīniju kopgarums 93 175 km

Sabiedrība sniedz sadales sistēmas pakalpojumu vairāk nekā 811 tūkstošiem elektroenerģijas sadales sistēmas lietotāju un nodrošina elektroenerģijas piegādi aptuveni 1,1 milj. sadales sistēmas lietotāju objektu, ar savu pakalpojumu aptverot 99 % Latvijas teritorijas. Elektroenerģiju sadales sistēmas lietotāju objektiem Sabiedrība saņem no 330 kV un 110 kV pārvades elektrotīkla, kā arī no sadales elektrotīklam pieslēgtajiem elektroenerģijas ražotājiem. Sadales sistēmas lietotāju objekti ir pieslēgti zemsprieguma (0,4 kV) un vidsprieguma (6–20 kV) elektrolīnijām.

Elektrolīniju struktūra:

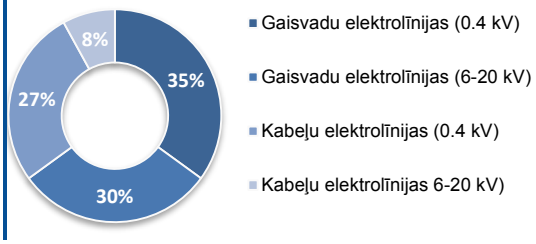

Īstenojot efektīvu elektrotīkla pārvaldību, panākts kopējā elektrotīkla garuma samazinājums par 385 km jeb 0,4 %. 2018. gada beigās kopējais zemsprieguma un vidsprieguma elektrolīniju garums ir 93 175 km (2017. gadā – 93 560 km). Kabeļu līniju īpatsvars kopējā elektrolīniju apjomā 2018. gadā ir 35,7 % (2017. gadā – 34 %), savukārt gaisvadu līniju garums un īpatsvars attiecīgi pakāpeniski samazinās. Attīstot optimālu tehnisko risinājumu ieviešanu un īstenojot sprieguma kvalitātes rādītāju uzlabojumus, par 2,5 % palielināts sadalītās elektroenerģijas apjoms uz 1 km. Sadales transformatoru apakšstaciju skaits – 27 409 (2017. gadā – 27 085) un sadales elektrotīklu transformatoru skaits – 30 316 (2017. gadā – 29 967). Kopējā uzstādītā jauda 5 930 MVA (2017. gadā – 5 913 MVA).

AS "Sadales tīkls" vidēja termiņa darbības stratēģija 2017. – 2022. gadam

Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis ir ilgtspējīga un ekonomiski pamatota elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšana, efektīvi pārvaldot elektrotīklu, uzlabojot elektroapgādes drošumu un kvalitāti, kas ir svarīgi tautsaimniecības konkurētspējai un izaugsmei.

Sekmīga stratēģijā noteikto mērķu izpilde

Lai nodrošinātu šī mērķa sasniegšanu, Sabiedrība ir izvirzījusi un īsteno galvenos darbības mērķus. 2018. gadā darbības mērķu īstenošanai sasniegtais:

1.Uz digitālām tehnoloģijām balstīta viedā tīkla attīstība. Mērķis paredz attīstīt viedā tīkla risinājumus un ieviest jaunas elektrotīkla vadības metodes.

2018. gadā palielināts viedo tehnoloģiju īpatsvars, sasniedzot 49 % no kopējā klientu elektroenerģijas skaitītāju skaita (2022. gadā – 100 %). Īstenota 14 % no kopējā 20 kV elektrotīkla pieslēgšana automatizētai bojājumu lokalizācijas vidsprieguma sistēmai elektrotīklā (2022. gadā – 25 %).

2.Uzņēmuma darbības efektivitātes uzlabošana. Mērķis paredz uzlabot Sabiedrības saimnieciskās darbības efektivitāti, sabalansējot klientu vajadzības un sadales sistēmas pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo resursu apjomu.

2018. gadā paātrināts elektrotīklu pieslēgumu process. Pieslēgumu ierīkošanas laiks 70 % klientu objektu ar būvprojektu sasniedzis 80 dienas, savukārt pieslēgumu izpildes laiks 70 % klientu objektu bez būvprojekta sasniedzis 9 dienas.

2018. gadā saimnieciskās darbības efektivitātes projektu ietvaros ir slēgtas 286 darba vietas (2022. gadā – 810 darba vietas) un transportlīdzekļu skaits samazināts par 157 vienībām. 2018. gada beigās ir atbrīvotas 29 bāzes (administratīvās ēkas ar ražošanas teritoriju).

3.Elektroapgādes kvalitātes un drošuma uzlabošana. Mērķa īstenošana paredz nodrošināt maksimāli drošu un kvalitatīvu elektroapgādi klientiem.

Elektroapgādes kvalitātes rādītāji 2018. gadā ir būtiski uzlaboti un jau šobrīd ir virs stratēģijā noteiktā mērķa 2022.gadam. Sadales sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums vienam lietotājam sasniedz 228 minūtes, un sadales sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits vienam lietotājam samazināts līdz 2,48 reizēm. Turpinās darbs, lai samazinātu elektrotīkla bojājumu skaitu. 2018.gadā fiksēti 22 710 bojājumi (2022.gadā – ≤20 000).

Sabiedrība nodrošina sabalansētu finanšu vadību un īsteno kapitālieguldījumus, kas ilgtermiņā veicina pieaugošu rentabilitāti, peļņas rādītāju samērību, pozitīvu kredītspēju, līdzsvarotu kapitāla struktūru un dividenžu izmaksas akcionāram.

Stratēģijas periodā Sabiedrība īsteno saimniecisko darbību, kas nodrošina trīs finanšu mērķu sasniegšanu:

1.Nodrošināt uzņēmumā ieguldītā kapitāla ienesīgumu. Mērķis ir nodrošināt stabilu kapitāla atdeves rādītāju (ROE). Mērķis paredz nodrošināt uzņēmumā ieguldītā kapitāla ienesīgumu, sasniedzot ROE vērtību 2022. gadā ≥ 5 %. 2018. gadā ROE ir 3,5 %.

2.Nodrošināt stabilu, nozarei atbilstošu finanšu neatkarības koeficientu**.** Mērķa īstenošana paredz nodrošināt stabilu kapitāla struktūras rādītāju – 2022. gadā noteiktā aizņemtā kapitāla/ aizņemtā un pašu kapitāla kopsummas attiecība < 50 %. 2018. gada aizņemtā kapitāla rādītājs sasniedz 32 %.

3.Nodrošināt dividenžu maksājumus akcionāram. Mērķis paredz nodrošināt dividendēs izmaksājamo peļņas daļu > 80 % no peļņas visā stratēģijas periodā.

Izvērtējot stratēģijas perioda otrā gada mērķa izpildes rādītāju rezultātus, lai sasniegtu vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto, Sabiedrība turpinās – uzlabot un pilnveidot klientu vajadzībām atbilstošu, uz digitālajām tehnoloģijām balstītu viedu un efektīvi pārvaldītu sadales elektrotīklu, nodrošināt ilgtspējīgu un ekonomiski pamatotu elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu, vienkāršot elektrotīkla pieslēguma procesus un attīstīt sabiedrībai, apkalpojošam personālam un videi drošu elektrotīklu.

Darbības rezultāti

Saimnieciskās darbības efektivitāte un EBITDA pieaug

2018. gadā Sabiedrības saimnieciskās darbības rezultāts ir peļņa 33,7 miljonu EUR apmērā. 2018.gadā Sabiedrība guvusi ieņēmumus 323,7 miljonu EUR apmērā, kas saglabājušies 2017. gada līmenī, savukārt EBITDA palielinājusies par 7,3 miljoniem EUR jeb 7,1 %, sasniedzot 110,1 miljonus EUR.

Sadalītās elektroenerģijas apjoms 2018.gadā sasniedza 6 600 GWh, kas ir pieaugums par 136 GWh jeb 2,1 %, salīdzinot ar 2017. gadu. Elektroenerģijas zudumi saimnieciskās darbības nodrošināšanai 2018. gadā samazināti par 0,2 procentu punktiem un veido 4,43 % (2017. gadā – 4,63 %). Elektroenerģijas zudumu apjoms samazināts par 10 GWh, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu.

Samazinās elektrotīklu pieslēgumu īstenošanas laiks

Pieslēgumu ierīkošanas laiks, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, 70 % klientu objektu ar būvprojektu samazināts par 18 dienām un sasniedz 80 dienu (2017. gadā – 98 dienas), savukārt pieslēgumu izpildes laiks 70 % klientu objektu bez būvprojekta samazināts par 3 dienām, sasniedzot 9 dienas (2017. gadā –12 dienas).

2018. gadā klientiem izbūvēti 386 pilna servisa pakalpojuma pieslēgumi. Šī pakalpojuma ietvaros Sabiedrība organizē pieslēguma ierīkošanu, veicot gan būvprojekta izstrādi, gan izbūves darbus, nodrošinot klientiem ātrāku un ērtāku pieslēguma izbūves procesu. Salīdzinot ar pieslēgumu ierīkošanu, kad būvprojekta izstrādi veic klients pats, pilna servisa pakalpojuma ietvaros pieslēguma ierīkošana notiek līdz pat 2,6 reizes īsākā laikā. Pilna servisa pieslēguma pakalpojums ir ieviests visā Latvijas teritorijā, izņemot Rīgu.

2018. gadā paplašinātas pašapkalpošanās iespējas arī AS "Sadales tīkls" klientu portālā e-st.lv. Portālā elektroniski tiek iesniegts 81 % pieteikumu par jaunu pieslēgumu un slodzes palielināšanu, un 67 % pieteikumu par citiem pakalpojumiem. Kopš 2018. gada sākuma papildināts un pilnveidots klientu apkalpošanas process jauniem pieslēgumiem, ieviešot zvanu klientam pirms tehnisko noteikumu izstrādes, lai informētu par aptuvenajām izmaksām un precizētu klienta vēlmi pieslēguma pakalpojuma procesu turpināt.

Kopš 2018. gada 30. marta stājās spēkā SPRK jaunā redakcijā apstiprinātie "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem". Elektroenerģijas sistēmas lietotājiem noteikumos paredzēti atvieglotu nosacījumi, kas attiecas uz jaudu samazināšanu un atjaunošanu. AS "Sadales tīkls" saviem klientiem nodrošina iespēju atteikties no tās elektrotīkla pieslēguma jaudas, kas faktiski nav nepieciešama, vai samazināt to pakāpeniski, un elektrotīkla pieslēguma jaudas samazināšana ir bezmaksas pakalpojums. Kopējā lietotāju pieprasītā jauda 2018. gada beigās ir 11 057 MVA, kas ir samazināta par 242 MVA jeb 2,14 %, salīdzinot ar lietotāju pieprasīto jaudu 11 299 MVA gada sākumā.

Paaugstinās elektroapgādes kvalitāte un drošums

Elektrotīklu drošība un elektroapgādes kvalitāte 2018. gadā ir pieaugusi. Pilnveidoti bojājumu fiksēšanas un uzskaites procesi un 2018. gadā fiksētais 0,4 – 20kV elektrotīklu bojājumu skaits ir 22 710 gadījumu. Dabas apstākļu ietekmes mazināšanai 2018. gadā 4 591 km apjomā veikta elektrolīniju trašu attīrīšana no krūmiem un potenciāli apdraudošo koku izzāģēšana aizsargjoslā. Tehniski pilnveidojot elektrotīkla struktūru, 985 km apmērā īstenota zemsprieguma elektrotīkla pārbūve izolēta vada izpildījumā un pārbūvēti 187 km vidsprieguma līniju kabeļu izpildījumā.

Uzlabots un efektivizēts zemes īpašnieku apziņošanas process par elektrolīniju trašu tīrīšanu, kas nodrošina efektīvāku un kvalitatīvāku zemes īpašnieku informēšanu par plānotajiem darbiem.

Atslēgumu karte ar aktuālo informāciju par plānotajiem un avārijas atslēgumiem elektrotīklā klientiem pieejama AS "Sadales tīkls" mājaslapā, kā arī klientu portālā e-st.lv. Savukārt elektrotīkla bojājumus visu diennakti var pieteikt pa bez maksas tālruni 8404.

2018. gadā uzlabota elektroapgādes kvalitāte, ko uzrāda sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma (SAIDI) un pārtraukumu skaits vienam lietotājam (SAIFI) rādītāju samazinājums. 2018. gadā sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums vienam lietotājam samazināts par 33 minūtēm jeb 13 %. Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu rādītāja ietvaros plānotais pārtraukumu ilgums ir samazināts par 20 minūtēm, un neplāna pārtraukumu ilgums pieaudzis par 2 minūtēm, salīdzinot ar 2017. gada indikatoriem.

Vienam lietotājam par 33 minūtēm samazinās sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums

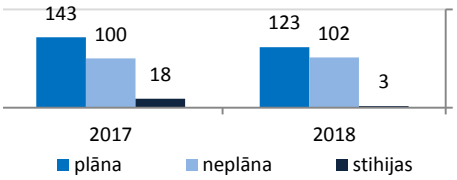

Vienam lietotājam sistēmas vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits 2018. gadā ir 2,48 reizes, salīdzinot ar 2017. gadu, samazinājums ir par 0,3 reizēm jeb 11 % (2017. gadā – 2,78 reizes).

Investīcijas – 114 miljoni EUR

Sabiedrība īsteno kapitālieguldījumus, pamatojoties uz elektrotīkla izmantošanas ilgtermiņa perspektīvu un atbilstoši AS "Sadales tīkls" desmit gadu attīstības plānam. Visā Latvijā pakāpeniski tiek atjaunoti novecojušie elektrotīklu elementi un mērķtiecīgi ieviesti elektrotīkla digitālie risinājumi. Ieguldījumi īstenoti, izvērtējot elektrotīkla stāvokli, klientu apdzīvotības blīvumu, elektroenerģijas patēriņa apjomu Latvijas pilsētās un novados, teritoriju attīstības plānus, kā arī ņemti vērā gan pašvaldību, gan klientu priekšlikumi.

2018. gadā sadales sistēmas aktīvos kopumā ieguldīti 114 miljoni EUR. Salīdzinot ar 2017. gadu, ieguldījumi ir lielāki par 6 % (2017. gadā – 107,7 miljoni EUR).

2018. gadā AS "Latvenergo" īstenojusi AS "Sadales tīkls" saimnieciskajā darbībā izmantoto nomāto aktīvu ieguldījumu pamatkapitālā par kopējo vērtību 19 miljoni EUR. Mantisko ieguldījumu pamatā veido speciālā tehnika, iekārtas un instrumenti, kas nepieciešami sadales pakalpojuma nodrošināšanai.

Atjaunoti 1 884 km elektrolīniju

2018. gadā atjaunoti 1 884 km elektrolīniju, tajā skaitā 800 km vidējā sprieguma elektrolīniju (2017. gadā – 637 km), kabeļu risinājumā pārbūvēti 187 km vidējā sprieguma līniju (2017. gadā – 211 km), 897 km zemsprieguma elektrolīniju (2017. gadā – 799 km), rekonstruētas un izbūvētas 816 transformatoru apakšstacijas (2017. gadā – 726 transformatoru apakšstacijas).

Elektrolīniju un transformatoru punktu izbūvē un rekonstrukcijā 2018. gadā ieguldīti 60 miljoni EUR (2017. gadā – 59,8 miljoni EUR) vai 63 % no kopējiem kapitālieguldījumu projektiem. Veiktie ieguldījumi elektrotīklā samazina biežākos bojājumu cēloņus gaisvadu līnijās, samazinās bojājumu lokalizēšanas laiks un bojājumos iesaistīto klientu skaits, kā arī uzlabojas sprieguma kvalitāte un drošums.

6 – 20 kV slēgiekārtu rekonstrukcijas projektu īstenošanā veikti ieguldījumi 3,4 miljonu EUR apjomā, kuru ietvaros pabeigta 110/20 kV apakšstaciju *Viļaka un Daugavpils* rekonstrukcija. Lai uzlabotu elektroapgādes sistēmas drošumu, pabeigta dzēšspoļu rekonstrukcija apakšstacijās *Jāņaparks, Grobiņa, Nīca, Zilupe, RAF un Džūkste*.

Lai uzlabotu lietotāju elektroapgādes drošumu, 2018. gadā esošo 110 kV apakšstaciju vidsprieguma slēgiekārtu modernizācijā ieguldīti 2,2 miljoni EUR (2017. gadā – 6,9 miljoni EUR), kuru ietvaros pabeigta apakšstacijas *Skanste* izbūve.

Lietotāju elektroietaišu pieslēgumu pieprasījumu nodrošināšanai 2018. gadā izbūvēti 9 445 pieslēgumi (2017. gadā – 8 907 pieslēgumi), veidojot pieaugumu 6% apmērā. Klientu pieslēgumu izbūvei 2018. gadā ieguldīti 19,2 miljoni EUR (2017. gadā – 18,4 miljoni EUR). Pabeigta 110/6-20 kV apakšstaciju *Bolderāja II un Stīpnieki* izbūve.

Enerģijas patēriņa, elektrotīkla noslodzes izsekojamībai, elektroapgādes kvalitātes monitoringam un enerģijas gala lietotāju energoefektivitātes paaugstināšanai Sabiedrība turpina viedā elektrotīkla attīstību. 2018. gadā viedo iekārtu uzstādīšanā ieguldīti 5,1 miljoni EUR (2017. gadā – 5,5 miljoni EUR).

Īstenots klientu pieredzes monitorings 7 pakalpojumiem

Klientu apkalpošanas jomā Sabiedrība turpina attīstīt sniegto pakalpojumu kvalitāti, to pieejamību e-vidē, kā arī klientu apkalpošanu un informētību. Ikmēneša klientu pieredzes monitoringa kopējais pakalpojuma apmierinātības vidējais indekss 2018. gadā ir 3,83 (2017. gadā 3,83) no 5. Balstoties uz klientu vērtējumu un ieteikumiem, turpinās darbs ar komunikāciju materiālu un informācijas pieejamības pilnveidi.

Sabiedrība rūpējas par to, lai klientu dati tiktu apstrādāti godīgi, likumīgi un pārredzami, atrastos drošībā un tiktu ievērotas klientu tiesības. Sabiedrības mājas-lapā izveidota sadaļa "Personas datu apstrāde", kurā sniegta informācija par to, kādos gadījumos tiek apstrādāti klienta personas dati, kādos nolūkos tie tiek apstrādāti, kāds ir datu apstrādes pamats, kādi ir datu iegūšanas avoti un kādas ir klientu tiesības personas datu apstrādes ietvaros. Lai īstenotu klientu (fizisko personu) tiesības - piekļūt saviem datiem, klientu portālā www.e-st.lv ir nodrošināta iespēja aplūkot AS "Sadales tīkls" rīcībā esošos konkrētā klienta personas datus.

Turpinām izglītot sabiedrību elektrodrošības jautājumos

AS "Sadales tīkls" sociālās atbildības pasākumu ietvaros rīko elektrodrošības pasākumus un aktivitātes, kā arī apmeklē izglītības iestādes visā Latvijā, lai izglītotu bērnus un jauniešus elektrodrošības jautājumos, iemācītu atpazīt brīdinošās zīmes pie elektroietaisēm un ikdienā novērtēt bīstamas situācijas, lai pasargātu sevi un apkārtējos no nelaimes, kā arī radītu emocionālu barjeru – nemēģināt, jo elektrodrošības noteikumu neievērošana var radīt neprognozējamas un traģiskas sekas, ietekmējot gan bērnu un jauniešu, gan pieaugušo turpmāko dzīvi.

Elektrodrošības padomi pieejami sociālajos tīklos - *facebook, twitter, instagram*, portālā *draugiem.lv*, kā arī AS "Sadales tīkls" mājaslapas sadaļā"Elektrodrošība".

Sabiedrības izglītošanai elektrodrošības jautājumos 2018. gadā apmeklētas 97 Latvijas vispārējās izglītības iestādes.

Lai pievērstu sabiedrības uzmanību iespējām samazināt savus izdevumus par patērēto elektroenerģiju, turpinās iedzīvotāju izglītošana par efektīvu elektroenerģijas lietošanu gan savā mājoklī, gan uzņēmumos. Informācija par drošību, energoefektivitāti un efektīvu jaudu izmantošanu tiek atspoguļota laikrakstos, žurnālos, kā arī izveidoti informatīvi video un audio materiāli televīzijā.

Turpmākā attīstība

Balstoties uz AS "Sadales tīkls" vidēja termiņa darbības stratēģijā noteiktajiem darbības mērķiem un īstenojot efektivitātes projektus, AS "Sadales tīkls" atbilstoši klientu vajadzībām turpinās mērķtiecīgi attīstīt mūsdienīgu un viedu sadales elektrotīklu.

Sabiedrība turpinās ieviest viedā tīkla risinājumus, jaunas elektrotīkla vadības metodes, vienkāršos elektrotīkla pieslēguma procesus, paaugstinās izmaksu efektivitāti un elektrotīkla kvalitāti un drošumu. Sabalansētai finanšu pārvaldībai Sabiedrība turpinās īstenot finanšu mērķus, kas ilgtermiņā garantē pieaugošu rentabilitāti, peļņas rādītāju samērību, pozitīvu kredītspēju un līdzsvarotu kapitāla struktūru. 2017. gadā uzsāktā darbības efektivitātes paaugstināšanas programma līdz 2022. gadam ļaus samazināt uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas.

Attīstot uz digitālām tehnoloģijām balstītu viedo elektrotīklu, Sabiedrība turpinās palielināt viedo elektroenerģijas skaitītāju skaitu, 2019. gadā klientiem uzstādot 150 tūkstošus viedo elektroenerģijas skaitītāju. Pakāpeniski palielinot viedā elektrotīkla īpatsvaru, tiks samazinātas skaitītāju apkalpošanas un uzturēšanas izmaksas, sniedzot ātru, pārskatāmu, jebkurā laikā un vietā pieejamu informāciju par patēriņu, noslodzi un pārtraukumiem elektrotīklā.

Turpinot klientu informētības paaugstināšanu par AS "Sadales tīkls" darbu, 2019. gadā mājaslapā tiks ieviesta digitālā karte, kurā ikviens varēs redzēt, vai viņa īpašumā ir elektroapgādes pārtraukums, aplūkot informāciju par elektrolīniju trašu tīrīšanu un investīciju projektiem. Līdz ar e-vides attīstību uzņēmums būs sasniedzams 24 stundas dienā 7 dienas nedēļā.

Lai būtu iespēja elektrotīklu vadīt attālināti, samazinot elektroapgādes pārtraukumu laiku klientiem, papildus attālināti vadāmiem slēdžiem vidējā sprieguma elektrotīklā tiek īstenota automātiskās bojājuma vietas lokalizācijas sistēmas FLIR ieviešana, kas sniegs iespēju elektrotīkla bojājumu gadījumos ātrāk pārslēgt elektrolīnijas un ir nozīmīgs palīgs masveida bojājumu situācijās.

Sabiedrība turpina efektivitātes projektu īstenošanu, kuru mērķis ir nodrošināt racionālākos risinājumus resursu pārvaldībai - darbaspēka izvietojumam, skaitam, mobilitātei, vienlaikus palielinot kvalitatīvos rādītājus - samazinot bojājumu skaitu, elektroapgādes pārtraukuma rādītāju vērtības, elektrotīkla pieslēgumu realizēšanas laiku un palielinot klientu apmierinātību.

Ņemot vērā, ka elektrotīklu var uzraudzīt un vadīt no jebkuras vietas Latvijā, 2019. gadā Sabiedrība uzsāks dispečervadības centru optimizāciju. 2019. gadā paredzēts apvienot Liepājas un Jelgavas dispečervadības centrus, tādējādi samazinot izmaksas, kas nepieciešamas telpu nomai un uzturēšanai, un optimizējot personāla skaitu, dispečeru darbu pakāpeniski aizstājot ar sistēmām.

Lai samazinātu elektroapgādes pārtraukumu skaitu, 2019. gadā AS "Sadales tīkls" paplašinās spriegumaktīvo darbu klāstu un papildus šobrīd veiktajiem spriegumaktīvajiem darbiem 0,4 kV elektrotīklā plāno uzsākt tos veikt arī 20 kV elektrotīklā.

Elektroapgādes drošums un kvalitāte ir AS "Sadales tīkls" galvenais uzdevums, tādēļ Sabiedrība turpinās pakāpeniski atjaunot un uzlabot elektroapgādes infrastruktūru. Kopumā 2019. gadā plānots atjaunot vidējā sprieguma un zemsprieguma elektrolīnijas 1 600 km garumā, rekonstruēt vai izbūvēt jaunas 550 transformatoru apakšstacijas, rekonstruēt 110/6-20 kV apakšstacijas *Aizpute, Auce, Jaunpiebalga, Valka*, kā arī pabeigt jaunās apakšstacijas *Skrunda* izbūvi. Papildus turpinās elektrolīniju trašu tīrīšana, un 2019.gadā visā Latvijā plānots no krūmiem attīrīt elektrolīniju trases 3 500 km garumā.

Klientu pieprasījumu izbūvei 2019. gadā plānots turpināt izbūves darbus apakšstacijā *Latgale.*

Sadarbībā ar AS "Augstsprieguma tīkls" četrās AS "Augstsprieguma tīkls" apakšstacijās tiks veikta Sabiedrības valdījumā esošo elektroiekārtu rekonstrukcija.

Lai nodrošinātu standartizētu informācijas plūsmu dispečeru centros, palielinātu vienotās dispečervadības sistēmas (DVS) darbības drošumu un datu pārraides ātrumu, 2019. gadā plānots rekonstruēt gala iekārtas 68 DVS objektiem.

Ieguldījumi elektrotīklā ir pārdomāti un efektīvi, ko apstiprina iepriekšējos gados paveiktais un sasniegtie stratēģijas perioda izvirzītie rādītāji.

Īstenojot 2019. gada plānotos uzdevumus, tiks veicināta Sabiedrības vidējā termiņa darbības stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšana, tiks nodrošināta ilgtermiņā klientu vajadzībām atbilstoša uz digitālajām tehnoloģijām balstīta vieda un efektīva sadales elektrotīkla pārvaldība, tiks palielināti elektroapgādes drošuma un kvalitātes rādītāji ikvienam sadales sistēmas lietotājam.

Finanšu risku vadība

Sabiedrības darbība ir pakļauta vairākiem finanšu riskiem, ieskaitot tirgus risku, procentu likmju risku, kredītrisku un likviditātes risku. Sabiedrības vadība minimizē potenciālo finanšu risku negatīvo ietekmi uz Sabiedrības finanšu stāvokli.

Finanšu risku vadība tiek veikta atbilstoši *Latvenergo* koncerna Finanšu risku vadības politikā noteiktajiem principiem.

a) Valūtas risks
Valūtas risks rodas, ja nākotnes transakcija vai aktīvi, vai saistības ir izteiktas citā valūtā nekā Sabiedrības funkcionālā valūta. Ja Sabiedrībai kādu iemeslu dēļ rastos valūtas risks, tad tas tiktu efektīvi ierobežots atbilstoši Finanšu risku vadības politikā noteiktajiem principiem.

b) Procentu likmju risks
Procentu likmju risks Sabiedrībai ir saistīts ar izsniegtajiem un saņemtajiem kredītiem no mātessabiedrības saskaņā ar *Latvenergo* grupas ietvaros noslēgto līgumu "Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu" un atbilstoši noslēgtiem ilgtermiņa aizņēmumu līgumiem.

Saskaņā ar *Latvenergo* grupas ietvaros noslēgto līgumu "Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu" savstarpējiem īstermiņa aizdevumiem un aizņēmumiem tiek piemērota gada procentu likme, kas vienāda ar faktiskā EONIA indeksa un mātessabiedrības ārējā īstermiņa finansējuma vidējās svērtās pievienotās procentu likmes iepriekšējā mēnesī kopsummu. Pārskata periodā par savstarpējiem īstermiņa aizņēmumiem aprēķinātie maksājamie procenti nav radījuši nozīmīgu procentu likmju risku.

Būtiskāku procentu likmju risku rada ilgtermiņa aizņēmumi. Kopējā Sabiedrības ilgtermiņa aizņēmumu no mātessabiedrības summa 2018. gada 31. decembrī bija 492 582 tūkstoši EUR (31/12/2017: 363 497 tūkstoši EUR). 2018. gada 31. decembrī 10 % (31/12/2017: 16 %) no Sabiedrības ilgtermiņa aizņēmumiem bija noteikta mainīga procentu likme, ko ietekmē starpbanku 6 mēnešu EURIBOR likmes izmaiņas. Pārējiem ilgtermiņa aizņēmumiem tiek piemērota fiksēta procentu likme, tādējādi ierobežojot procentu likmju pieauguma risku.

c) Kredītrisks
Finanšu aktīvi, kas potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai kredītriska pakāpei, ir galvenokārt īstermiņa aizdevumi, parādi no līgumiem ar klientiem, avansa maksājumi trešajām pusēm un naudas līdzekļi. Izņemot mātessabiedrību AS "Latvenergo", Sabiedrībai nav nozīmīgas kredītriska koncentrācijas attiecībā uz kādu darījumu partneri vai darījumu partneru grupu. 2018. gada 31. decembrī Sabiedrības kredītriska koncentrācija uz vienu darījumu partneri – AS "Latvenergo" – sasniedza 60 % no visiem pircēju un pasūtītāju parādiem (31/12/2017: 64 %). Sabiedrība uzskata, ka saistīto pušu parādi ir pilnībā atgūstami. Pircēju un pasūtītāju parādi tiek uzrādīti atgūstamajā vērtībā. Sabiedrības partneri naudas līdzekļu darījumos ir lielākās vietējās labas reputācijas bankas, kuru mātessabiedrībām piešķirti investīciju pakāpes kredītreitingi.

d) Likviditātes risks
Sabiedrība ievēro piesardzīgu likviditātes risku, nodrošinot atbilstošu finanšu resursu pieejamību saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. Sabiedrība saņem nepieciešamos naudas resursus no mātessabiedrības atbilstoši *Latvenergo* grupas ietvaros noslēgtajam līgumam "Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu".

Sabiedrības vadība prognozē, ka tai nebūs likviditātes problēmu un Sabiedrība varēs norēķināties ar kreditoriem noteiktajos termiņos. Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrībai būs pietiekami finanšu resursi, lai tās likviditāte nebūtu apdraudēta.

e) Tirgus risks
Sabiedrība pilda sadales sistēmas operatora funkciju un sniedz elektroenerģijas sadales pakalpojumu Latvijas Republikas teritorijā atbilstoši SPRK) apstiprinātiem tarifiem (t. i., darbojas regulētā tirgū), kas ietver paredzamās darbības izmaksas, investīcijas un rentabilitātes līmeni. Sabiedrības darbību ietekmē sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai piemērotā regulētā tirgus vide, un tādējādi sniegto pakalpojumu cena ir lielā mērā fiksēta un nav pakļauta tirgus cenu svārstībām, līdz ar to tirgus risks ir vērtējams kā nebūtisks.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata gada beigām

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši notikumi, kas būtiski ietekmētu Sabiedrības finanšu stāvokli par gadu, kurš beidzas 2018. gada 31. decembrī.

Ziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz AS "Sadales tīkls" valdes rīcībā esošo informāciju, "AS "Sadales tīkls" 2018. gada pārskats", kas ietver vadības ziņojumu, ir sagatavots saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par AS "Sadales tīkls" aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem, un vadības ziņojumā ir ietverta patiesa informācija.

Priekšlikumi par peļņas sadali

Ņemot vērā Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu un kapitāla struktūras rādītājus, AS "Sadales tīkls" valde ierosina 2018. gada pārskata gada peļņu 100 % jeb 33 743 tūkstošus EUR izmaksāt mātessabiedrībai dividendēs. Par dividenžu izmaksu lemj AS "Sadales tīkls" akcionāru sapulce.

AS "Sadales tīkls" valde:

Sandis Jansons
valdes priekšsēdētājs

Baiba Priedīte
valdes locekle

Inga Āboliņa
valdes locekle

Jānis Kirkovalds
valdes loceklis

Raimonds Skrebs
valdes loceklis

Rīgā 2019. gada 27. martā

Peļņas vai zaudējumu aprēķins

EUR'000

	Pielikums	2018	2017
Ieņēmumi	5	**323 734**	**324 114**
Pārējie ieņēmumi	6	1 655	872
Izlietotās izejvielas un materiāli	7	(104 192)	(101 527)
Personāla izmaksas	8	(58 098)	(65 212)
Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	12, 13 a	(70 684)	(71 323)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	9	(53 023)	(55 496)
Finanšu aktīvu vērtības izmaiņas		6	–
Saimnieciskās darbības peļņa		**39 398**	**31 428**
Finanšu ieņēmumi	10 a	–	1
Finanšu izmaksas	10 b	(5 538)	(6 308)
Peļņa pirms nodokļa		**33 860**	**25 121**
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	11	(117)	(3 388)
Atliktā nodokļa izmaiņas*		–	102 535
Pārskata gada peļņa		**33 743**	**124 268**

*Atliktā nodokļa saistības reversētas 2017.gada peļņās vai zaudējumu aprēķinā saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu normatīvo aktu izmaiņām, kas stājās spēkā, sākot ar 2018. gada 1. janvāri.

Visaptverošo ienākumu pārskats

EUR'000

	Pielikums	2018	2017
Pārskata gada peļņa		**33 743**	**124 268**
Visaptverošie ienākumi, kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos:			
– ienākumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	23 a	494	2 408
Kopā visaptverošie ienākumi pārskata gadā, atskaitot nodokļus		**494**	**2 408**
Kopā pārskata gadā atzītie visaptverošie ienākumi		**34 237**	**126 676**

Pielikums, kas atspoguļots no 14. līdz 46. lappusei, ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Sandis Jansons
valdes priekšsēdētājs

Baiba Priedīte
valdes locekle

Inga Āboliņa
valdes locekle

Jānis Kirkovalds
valdes loceklis

Raimonds Skrebs
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS "Latvenergo" Grāmatvedības direktore

Rīgā 2019. gada 27. martā

Pārskats par finanšu stāvokli

EUR'000

	Pielikums	31/12/2018	31/12/2017
AKTĪVI			
Ilgtermiņa aktīvi			
Nemateriālie ieguldījumi	12	37 795	38 625
Pamatlīdzekļi	13 a	1 560 974	1 524 550
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	14	1	1
Ilgtermiņa aktīvi kopā		**1 598 770**	**1 563 176**
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi	15	12 828	14 353
Parādi no līgumiem ar klientiem	16	45 533	47 669
Citi pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori		87	151
Uzņēmumu ienākuma nodokļa avansa maksājums		310	–
Nākamo periodu izmaksas		915	992
Nauda un naudas ekvivalenti	17	301	300
Apgrozāmie līdzekļi kopā		**59 974**	**63 465**
AKTĪVU KOPSUMMA		**1 658 744**	**1 626 641**
PASĪVI			
Pašu kapitāls			
Akciju kapitāls	18	646 799	627 656
Rezerves	19 a	301 616	304 401
Uzkrātie zaudējumi vai nesadalītā peļņa		(25 994)	61 272
Pašu kapitāls kopā		**922 421**	**993 329**
KREDITORI			
Ilgtermiņa kreditori			
Aizņēmumi	20	442 729	312 582
Uzkrājumi	23	11 503	11 939
Nākamo periodu ieņēmumi	24 a	143 622	142 132
Ilgtermiņa kreditori kopā		**597 854**	**466 653**
Īstermiņa kreditori			
Aizņēmumi	20	57 802	80 600
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	22	66 953	68 533
Uzkrājumi	23	437	2 487
Nākamo periodu ieņēmumi	24 b	13 277	12 506
Uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības		–	2 533
Īstermiņa kreditori kopā		**138 469**	**166 659**
PASĪVU KOPSUMMA		**1 658 744**	**1 626 641**

Pielikums, kas atspoguļots no 14. līdz 46. lappusei, ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Sandis Jansons
valdes priekšsēdētājs

Baiba Priedīte
valdes locekle

Inga Āboliņa
valdes locekle

Jānis Kirkovalds
valdes loceklis

Raimonds Skrebs
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS "Latvenergo" Grāmatvedības direktore

Rīgā 2019. gada 27. martā

Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā

EUR'000

	Pielikums	Attiecināms uz Sabiedrības akcionāru			KOPĀ
		Akciju kapitāls	Rezerves	(Uzkrātie zaudējumi) / nesadalītā peļņa	
2016. gada 31. decembrī		**627 656**	**258 373**	**(65 037)**	**820 992**
15. SFPS "Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem" ieviešanas efekts		–	–	(10)	**(10)**
2017. gada 1. janvārī		**627 656**	**258 373**	**(65 047)**	**820 982**
Dividendes par 2016. gadu	19 b	–	–	(2)	**(2)**
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli	19 a	–	(2 494)	2 494	–
Reversēts atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis		–	46 114	(441)	**45 673**
Kopā pašu kapitālā atzītās iemaksas un peļņas sadalīšana		**–**	**43 620**	**2 051**	**45 671**
Pārskata gada peļņa		–	–	124 268	**124 268**
Visaptverošie ienākumi	19 a, 23 a	–	2 408	–	**2 408**
Kopā pārskata periodā atzītie visaptverošie ienākumi		**–**	**2 408**	**124 268**	**126 676**
2017. gada 31. decembrī		**627 656**	**304 401**	**61 272**	**993 329**
9. SFPS "Finanšu instrumenti" ieviešanas efekts*		–	–	(20)	**(20)**
2018. gada 1. janvārī		**627 656**	**304 401**	**61 252**	**993 309**
Akciju kapitāla palielinājums		19 143	–	–	**19 143**
Dividendes par 2017. gadu	19 b	–	–	(124 268)	**(124 268)**
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana	19 a	–	(3 279)	3 279	–
KOPĀ pašu kapitālā atzītās iemaksas un peļņas sadalīšana		**19 143**	**(3 279)**	**(120 989)**	**(105 125)**
Pārskata gada peļņa		–	–	33 743	**33 743**
Visaptverošie ienākumi	19 a, 23 a	–	494	–	**494**
Kopā pārskata periodā atzītie visaptverošie ienākumi		**–**	**494**	**33 743**	**34 237**
2018. gada 31. decembrī		**646 799**	**301 616**	**(25 994)**	**922 421**

* 2018. gada 1. janvārī nesadalītās peļņas atlikums koriģēts par 20 tūkst. EUR atbilstoši efektam no 9. SFPS "Finanšu instrumenti" sākotnējās piemērošanas.

Pielikumi, kas atspoguļoti no 14. līdz 46. lappusei, ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Sandis Jansons
valdes priekšsēdētājs

Baiba Priedīte
valdes locekle

Inga Āboliņa
valdes locekle

Jānis Kirkovalds
valdes loceklis

Raimonds Skrebs
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS "Latvenergo" Grāmatvedības direktore

Rīgā 2019. gada 27. martā

Pārskats par naudas plūsmām

	Pielikums	2018	EUR'000 2017*
Pamatdarbības naudas plūsma			
Peļņa pirms nodokļa		33 860	25 121
Korekcijas:			
– amortizācija un nolietojums, nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	12, 13 a	70 684	71 323
– ilgtermiņa aktīvu norakstīšana		6 890	5 461
– finanšu ieņēmumi	10 a	–	(1)
– finanšu izdevumi	10 b	5 538	6 308
– uzkrājumu (samazinājums) / pieaugums	23 a, b	(1 992)	4 732
Saimnieciskās darbības peļņa pirms apgrozāmā kapitāla izmaiņām		**114 980**	**112 944**
Krājumu samazinājums		1 525	1 120
Parādu no līgumiem ar klientiem, citu debitoru samazinājums/(pieaugums)		2 257	(2 606)
Parādu piegādātājiem un kreditoru (samazinājums)/pieaugums		(134 730)	3 412
Aizņēmuma no mātessabiedrības samazinājums savstarpējā ieskaita rezultātā, neto		(11 381)	(146 780)
Nauda pamatdarbības rezultātā		**(27 349)**	**(31 910)**
Samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis		(2 983)	(1 128)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		**(30 332)**	**(33 038)**
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma			
Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu iegāde		(88 478)	(101 367)
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		**(88 478)**	**(101 367)**
Finansēšanas darbības naudas plūsma			
Saņemtie aizņēmumi no mātessabiedrības, neto	20	118 811	134 407
Mātessabiedrībai izmaksātās dividendes	19 b	–	(2)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		**118 811**	**134 405**
Neto naudas un tās ekvivalentu pieaugums		**1**	**–**
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā		300	300
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	17	**301**	**300**

*skatīt pielikumu 2.1.

Pielikums, kas atspoguļots no 14. līdz 46. lappusei, ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Sandis Jansons
valdes priekšsēdētājs

Baiba Priedīte
valdes locekle

Inga Āboliņa
valdes locekle

Jānis Kirkovalds
valdes loceklis

Raimonds Skrebs
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS "Latvenergo" Grāmatvedības direktore

Rīgā 2019. gada 27. martā

1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Akciju sabiedrība "Sadales tīkls" (tālāk tekstā – Sabiedrība) ir energoapgādes uzņēmums, kas nodarbojas ar elektroenerģijas sadali, elektroietaišu, kā arī ar ēku, būvju vai to daļu būvēšanu, inženiersistēmu montāžu un elektropārvades līniju balstu ražošanu. Sabiedrības juridiskā adrese ir Šmerļa iela 1, Rīga, LV–1160, Latvija. Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta 2006. gada 18. septembrī Nr. 40003857687. Faktiski Sabiedrības objekti ir izvietoti visā Latvijas teritorijā.

AS "Sadales tīkls" galvenie uzdevumi saskaņā ar Latvijas Republikas Enerģētikas likumu, Latvijas Republikas Elektroenerģijas tirgus likumu un Tīkla kodeksu ir nodrošināt gan vienotas sadales sistēmas darbību, sadales tīklu ekspluatāciju, attīstību un savietojamību ar citām energoapgādes sistēmām, gan elektroenerģijas galalietotāju apgādi ar elektroenerģiju standartu prasībām atbilstošā kvalitātē un pieprasītā apjomā, gan sadales sistēmas drošumu, ņemot vērā vides aizsardzības prasības, kā arī nediskriminējošus sadales sistēmas lietošanas nosacījumus visiem šīs sistēmas lietotājiem.

Sabiedrības vienīgais akcionārs, kam pieder visas AS "Sadales tīkls" akcijas un kas sagatavo konsolidēto gada pārskatu, tajā kā savu meitassabiedrību iekļaujot AS "Sadales tīkls", ir AS "Latvenergo" (juridiskā adrese Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, Latvija, LV-1230), skatīt AS "Latvenergo" mājaslapas sadaļu "Investoriem" (*http://www.latvenergo.lv/lat/investoriem/parskati/*).

No 2017. gada 2. novembra līdz 2018. gada 2. aprīlim AS "Sadales tīkls" valde: Baiba Priedīte (valdes priekšsēdētāja), Inga Āboliņa un Raimonds Skrebs. No 2018. gada 3. aprīļa līdz šo AS "Sadales tīkls" 2018. gada finanšu pārskatu apstiprināšanas dienai AS "Sadales tīkls" valde: Sandis Jansons (valdes priekšsēdētājs), Baiba Priedīte, Inga Āboliņa, Raimonds Skrebs un Jānis Kirkovalds.

Grāmatvedības pakalpojumu nodrošina AS "Latvenergo" saskaņā ar noslēgto grāmatvedības pakalpojuma līgumu.

Sabiedrības revidents ir zvērinātu revidentu komercsabiedrība SIA "PricewaterhouseCoopers" (licence Nr.5) un atbildīgais zvērinātais revidents Juris Lapše, sertifikāts Nr.116.

AS "Sadales tīkls" 2018. gada pārskatu, iekļaujot finanšu pārskatus, 2019. gada 27. martā ir apstiprinājusi Sabiedrības valde (skatīt www.sadalestikls.lv sadaļu *Pārskati*). Lēmumu par finanšu pārskatu apstiprināšanu pieņem akcionāru sapulce.

2. NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi jeb politikas, kas ir izmantotas, sagatavojot Sabiedrības finanšu pārskatus. Šīs politikas tiek konsekventi piemērotas, atspoguļojot datus par visiem pārskatā ietvertajiem periodiem, ja atsevišķos gadījumos nav noteikts citādi.

2.1. Uzskaites principi

Sabiedrības finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā (ES) apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprinātas piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz Sabiedrības finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Sabiedrības finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, kas modificēts, izmantojot ilgtermiņa finanšu ieguldījumu un pamatlīdzekļu pārvērtēšanu patiesajā vērtībā, kā atklāts zemāk aprakstītajās grāmatvedības politikās.

Naudas plūsmas pārskats sagatavots pēc netiešās metodes, veicot korekcijas, lai saskaņotu peļņu pirms nodokļiem ar pamatdarbības naudas plūsmu.

Sabiedrība ir veikusi atsevišķu pozīciju pārklasifikāciju 2017. gada 31. decembrī pārskatā par finanšu stāvokli, kas saistītas ar pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas rezervi, nesadalīto peļņu, aizņēmumiem un parādiem, piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, un 2017. gada pārskata par naudas plūsmām pozīciju pārklasifikāciju par savstarpējo ieskaitu darījumiem ar radniecīgajām sabiedrībām.

Atsevišķu pozīciju pārklasifikācija Sabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli 2017. gada 31. decembrī: EUR'000

	31/12/2017 pirms pārklasifikācijas	Pārklasifikācija	31/12/2017 pēc pārklasifikācijas
PASĪVI			
Pašu kapitāls			
Rezerves	304 933	(532)	304 401
Nesadalītā peļņa	60 740	532	61 272
Pašu kapitāls kopā	**993 329**	**–**	**993 329**
Īstermiņa kreditori			
Aizņēmumi	79 072	1 528	80 600
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	70 061	(1 528)	68 533
Īstermiņa kreditori kopā	**166 659**	**–**	**166 659**
PASĪVU KOPSUMMA	**1 626 641**	**–**	**1 626 641**

Atsevišķu pozīciju pārklasifikācija Sabiedrības pārskatā par naudas plūsmām par gadu, kas beidzās 2017. gada 31. decembrī: EUR'000

	2017.g. pirms pārklasifikācijas	Pārklasifikācija	2017.g. pēc pārklasifikācijas
Saimnieciskās darbības peļņa pirms apgrozāmā kapitāla izmaiņām	**112 944**	–	**112 944**
Parādu piegādātājiem un kreditoru pieaugums/ (samazinājums)	10 400	(6 988)	3 412
Aizņēmuma no mātessabiedrības samazinājums ar ieskaitu, neto	–	(146 780)	(146 780)
Nauda pamatdarbības rezultātā	**121 858**	**(153 768)**	**(31 910)**
Izdevumi procentu maksājumiem	(6 989)	6 989	–
Ieņēmumi no procentu maksājumiem	1	(1)	–
Pamatdarbības neto naudas plūsma	**113 742**	**(146 780)**	**(33 038)**
Saņemtie aizņēmumi no mātessabiedrības	50 000	84 407	134 407
Mātessabiedrībai atmaksātie aizņēmumi	(62 373)	62 373	–
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	**(12 375)**	**146 780**	**134 405**
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	**300**	**–**	**300**

Visi rādītāji Sabiedrības finanšu pārskatos ir norādīti tūkstošos eiro (EUR'000 jeb tūkst. EUR).

Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatā uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un iespējamo aktīvu un saistību atspoguļošanu, kā arī pārskata gada ieņēmumus un izdevumus. Lai arī šādas aplēses pamatojas uz Sabiedrības vadībai pieejamo ticamāko informāciju par attiecīgajiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. 4. pielikumā ir aprakstītas tās jomas, kas pakļautas augstākai sprieduma vai sarežģītības pakāpei, vai jomas, attiecībā uz kurām piemērotie pieņēmumi un aplēses ir būtiskas finanšu pārskatu sagatavošanā.

Jaunu un / vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

a) Standarti, kas ir izdoti un ir stājušies spēkā, ir svarīgi Sabiedrības darbībai

Sabiedrība ir ieviesusi SFPS Nr. 15 "Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem" ar sākotnējo ieviešanas datumu 2017. gada 1. janvāris un ir izvēlējusies ieviest SFPS Nr. 15 ar kumulatīvā efekta metodi.

- **SFPS Nr. 9 "Finanšu instrumenti"**

Standarts ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk.

Starptautisko grāmatvedības standartu padome 2014. gada jūlijā publicēja 9. SFPS "Finanšu instrumenti" gala versiju, kas aizvieto 39. SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana" un visas iepriekšējās 9. SFPS versijas. 9. SFPS apvieno visus trīs finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipus: klasifikāciju un novērtēšanu, vērtības samazinājumu un risku ierobežošanas uzskaiti. 9. SFPS ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk. Izņemot riska ierobežošanas uzskaiti, ir nepieciešama retrospektīva piemērošana, bet salīdzinošās informācijas atklāšana nav obligāta. Attiecībā uz riska ierobežošanas uzskaiti prasības parasti piemēro perspektīvi, ar dažiem ierobežotiem izņēmumiem.

a) Klasifikācija un novērtēšana

No klasifikācijas un novērtēšanas viedokļa jaunais standarts nosaka, ka visi finanšu aktīvi, izņemot pašu kapitāla instrumentus un atvasinātos finanšu instrumentus, ir jānovērtē, pamatojoties uz uzņēmuma aktīvu pārvaldīšanas un finanšu instrumentu līgumisko naudas plūsmu pazīmju noteikšanas biznesa modeļu kombināciju. 39. SGS novērtēšanas kategorijas ir aizstātas ar patiesās vērtības atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, patiesās

vērtības atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos un amortizētajās izmaksās. 9. SFPS ļauj uzņēmumiem arī turpināt neatsaucami noteikt tādus instrumentus, kas kvalificējas to atzīšanai amortizētajās izmaksās vai pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos vai pēc patiesās vērtības peļņā vai zaudējumos, ja tādējādi tiek novērsta vai ievērojami samazināta novērtēšanas vai atzīšanas neatbilstība. Pašu kapitāla instrumentus, kas netiek turēti pārdošanai, var neatsaucami noteikt kā patiesajā vērtībā novērtētus aktīvus visaptverošajos ienākumos, bez turpmākās peļņas vai zaudējumu pārklasificēšanas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu saistību uzskaite lielā mērā ir tāda pati, kā nosaka 39. SGS prasības.

b) Vērtības samazinājums

9. SFPS būtiski maina kredītzaudējumu atzīšanas metodoloģiju. Standarts aizstāj 39. SGS radušos zaudējumu pieeju ar nākotnē paredzamo sagaidāmo kredītzaudējumu (turpmāk – SKZ) pieeju. 9. SFPS nosaka, ka sabiedrībai visiem pircēju un pasūtītāju parādiem un citiem debitoru parādiem, naudai un tās ekvivalentiem ir jāuzskaita vai nu sagaidāmie 12 mēnešu kredītzaudējumi, vai mūža sagaidāmie kredītzaudējumi. Sabiedrība piemēro divus sagaidāmo kredītzaudējumu modeļus: darījumu partnera modeli un portfeļa modeli. Darījuma partnera modeli piemēro, izvērtējot sagaidāmos kredītzaudējumus no atsevišķiem nozīmīgiem līgumiem ar pircējiem un pasūtītājiem, naudai un tās ekvivalentiem un lielo klientu debitoru parādiem. Sagaidāmie kredītzaudējumi saskaņā ar šo modeli ir balstīti uz individuālā darījuma partnera saistību neizpildes riska novērtējumu (pamatā AS "Latvenergo"), pamatojoties uz *Moody's* gada saistību neizpildes un atgūšanas likmēm attiecīgai darījuma partnera nozarei. Portfeļa modelis tiek izmantots debitoru parādiem ar patērētājiem un mazajiem klientiem. Attiecībā uz debitoru parādiem, kas sagrupēti pēc portfeļa modeļa, sabiedrība piemēro vienkāršotu pieeju un reģistrē mūža sagaidāmos zaudējumus no debitoru parādiem, pamatojoties uz kredītzaudējumu vēsturisko analīzi, ņemot vērā arī paredzamo turpmāko apstākļu attīstību. Sabiedrība izmanto uzkrājumu matricu, kas veidota, pamatojoties uz vēsturiski novēroto saistību neizpildes līmeni, kas papildināts ar nākotnes prognozēm. 9. SFPS noteiktās vērtības samazināšanas prasības tiek piemērotas retrospektīvi, ieviešanas efektu atzīstot nesadalītajā peļņā (4. b pielikums).

Sabiedrība pirmo reizi piemēroja 9. SFPS "Finanšu instrumenti" 2018. gada finanšu pārskatos ar sākotnējo piemērošanas datumu no 2018. gada 1. janvāra un ir izvēlējusies grozītu 9. SFPS piemērošanu ar atpakaļejošu spēku.

Jaunā standarta ieviešana ir atklāta 2.14. pielikumā.

b) Standarti, kas ir izdoti un vēl nav stājušies spēkā, ir svarīgi Sabiedrības darbībai, bet nav piemēroti Sabiedrībā pirms spēkā stāšanās datuma

- **SFPS Nr. 16 "Noma"**

Standarts ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk. 16. SFPS nosaka nomas atzīšanas, novērtēšanas, uzrādīšanas un informācijas atklāšanas principus, kas jāievēro abām nomas līguma pusēm, proti, klientam ("nomniekam") un piegādātājam ("iznomātājam"). Saskaņā ar jauno standartu nomniekiem savos finanšu pārskatos jāatzīst lielākā daļa nomas līgumu. Nomniekiem būs jāizmanto vienots uzskaites modelis attiecībā uz visiem nomas līgumiem ar atsevišķiem izņēmumiem. Iznomātāja veiktā uzskaite būtiski nemainās. Saskaņā ar 16. SFPS līgums ir vai ietver nomu, ja līgumā ir paredzētas tiesības kontrolēt identificētā aktīva lietošanas veidu uz noteiktu laiku apmaiņā pret atlīdzību.

Sabiedrība sāks piemērot 16. SFPS finanšu gadam, kas sāksies 2019. gada 1. janvārī. Sabiedrība ir izvērtējusi šī standarta ieviešanas ietekmi uz Sabiedrības finanšu pārskatiem kā būtisku, un paredz, ka Sabiedrībai kā nomniekam būs jāatzīst savos finanšu pārskatos aktīvu lietošanas tiesības. Ieviešot 16. SFPS, Sabiedrība līdz ar citiem apsvērumiem novērtēs arī identificējamās aktīvu lietošanas tiesības, neatceļamās nomas nosacījumus (tajā skaitā nomas pagarināšanas vai izbeigšanas iespējas) un nomas maksājumus (tajā skaitā fiksētos un mainīgos maksājumus, soda naudu par nomas attiecību pirmstermiņa izbeigšanu utt.).

Ietekme peļņas vai zaudējumu aprēķinā būs arī tāpēc, ka kopējie izdevumi parasti ir lielāki nomas sākotnējos gados un mazāki turpmākajos gados. Turklāt saimnieciskās darbības izmaksas tiks aizstātas ar procentu izmaksām un nolietojumu, tāpēc mainīsies galvenie darbības rādītāji, piemēram, EBITDA. Pamatdarbības naudas plūsmas būs lielākas, jo maksājumi par nomas saistību pamatsummu tiek klasificēti kā finansēšanas darbība. Tikai to maksājumu daļu, kas atspoguļo procentus, var turpināt uzrādīt kā pamatdarbības naudas plūsmu.

Sabiedrība piemēros atviegloto pieeju un nemainīs salīdzinošo informāciju, un standarta ieviešanas kumulatīvo ietekmi atzīs kā nesadalītās peļņas sākuma atlikuma korekciju sākotnējās ieviešanas dienā. Aktīvu lietošanas tiesības tiks novērtētas nomas saistību apmērā standarta ieviešanas laikā.

Sabiedrība izmantos papildu atbrīvojumu īstermiņa un mazas vērtības nomām.

Pamatojoties uz atlikušo nomas saistību novērtējumu, Sabiedrība paredz 2019. gada 1. janvārī atzīt aktīvu lietošanas tiesības un nomas saistības aptuveni 21 720 tūkstošu EUR apmērā.

Sabiedrība paredz, ka, ieviešot SFPS Nr. 16, 2019. gadā pārējās saimnieciskās darbības izmaksas samazināsies par 5 311 tūkstošiem EUR, nolietojums palielināsies par 5 138 tūkstošiem EUR un finanšu izmaksas palielināsies par aptuveni 273 tūkstošiem EUR. Sabiedrība kā iznomātājs negaida nekādu būtisku ietekmi uz finanšu pārskatiem, tomēr no 2019. gada būs jāsniedz papildu informācija.

c) Atsevišķi SFPS uzlabojumi

• **SGSP izdevusi ikgadējos SFPS uzlabojumus 2015. - 2017. gada ciklam,** kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Minētie grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Šos ikgadējos uzlabojumus ES vēl nav apstiprinājusi.

Šo grozījumu ietekmē var tikt mainītas grāmatvedības politikas vai informācijas atklāšanas prasības, taču to ietekme uz Sabiedrības finanšu stāvokli vai darbības rezultātiem vēl nav izvērtēta.

Visu pārējo izdoto standartu vai to grozījumu (23. SFPIK "Nenoteiktība Ienākuma nodokļa uzskaitē", Grozījumi 9. SFPS - "Priekšapmaksas instrumenti ar negatīvo kompensāciju", Grozījumi 28. SGS - "Ilgtermiņa ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos", izmaiņas 19. SGS - "Plānu izmaiņas, izbeigšanas vai norēķinu nosacījumi", izmaiņas "Finanšu ziņošanas Konceptuālajā ietvarā", izmaiņas 3. SFPS - "Uzņēmējdarbības definīcija", izmaiņas 1. SGS un 8. SGS - "Būtiskuma definīcija", 17. SFPS "Apdrošināšanas līgumi", grozījumi 10. SFPS un 28. SGS - "Pārdošanas vai aktīvu nodošanas darījumi starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu") ietekme uz Sabiedrības finanšu stāvokli vai darbības rezultātiem vēl nav izvērtēta.

2.2. Darbības turpināšana

2018. gada 31. decembrī Sabiedrības īstermiņa saistības pārsniedza apgrozāmos līdzekļus par 78 495 tūkst. EUR (31/12/2017: 103 194 tūkst. EUR). Īstermiņa saistības pārsvarā veidojas no aizņēmumiem no mātessabiedrības un parādiem mātessabiedrībai.

Sabiedrības vadība prognozē, ka 2019. gadā Sabiedrībai nebūs likviditātes problēmu un tā spēs norēķināties ar kreditoriem noteiktajos termiņos, jo ir paredzams, ka Sabiedrībai būs pozitīva operatīvā naudas plūsma. Kredītriska vadību saistībā ar pircēju un pasūtītāju parādiem veic Sabiedrības vadība. Sabiedrībai ir nozīmīga kredītriska koncentrācija tikai attiecībā uz mātessabiedrību – AS "Latvenergo" (sadales sistēmas pakalpojumi). Sabiedrība nebūs pakļauta būtiskam likviditātes riskam, jo saistības pārsvarā veidojas no parādiem saistītajām pusēm un Sabiedrības vadība ir pārliecināta, ka tās piekritīs saistību termiņu atlikšanai vai mātessabiedrība nodrošinās papildu finansējumu, lai netiktu apdraudēta Sabiedrības maksātspēja.

Sabiedrība 2019. gada 5. martā ir saņēmusi atbalsta vēstuli no mātessabiedrības. Tā apliecina, ka AS "Sadales tīkls" 2018. gada finanšu pārskats sagatavots, pamatojoties uz darbības turpināšanas pieņēmumu, un ka AS "Latvenergo" kā 100 % AS "Sadales tīkls" daļu īpašnieka nostāja ir nodrošināt, lai AS "Sadales tīkls" tiktu vadīta tā, lai tai būtu pietiekami finanšu līdzekļi, lai tā spētu veikt komercdarbību un izpildīt savas saistības, kā arī nepieciešamības gadījumā nepieprasīt aizdevuma pamatsummas, kā arī uzkrāto procentu atmaksu no AS "Sadales tīkls", ja tas varētu radīt bažas par AS "Sadales tīkls" spēju turpināt saimniecisko darbību vismaz 12 mēnešus pēc AS "Sadales tīkls" 2018. gada pārskata apstiprināšanas.

Sabiedrības vadība uzskata, ka darbības turpināšanas pieņēmums ir piemērojams šī finanšu pārskata sagatavošanā.

2.3. Finanšu ieguldījumi

Pārējie finanšu ieguldījumi ir ieguldījumi citu sabiedrību pamatkapitālā ne vairāk kā 20 % apmērā no sabiedrības pamatkapitāla. Sabiedrība ir novērtējusi finanšu ieguldījumu AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds", kas nodarbojas ar pensiju plāna pārvaldīšanu Latvijā, pamatkapitālā ar 0,62 % kapitāla līdzdalības daļu kā ilgtermiņa finanšu ieguldījumu, kas novērtējams patiesajā vērtībā visaptverošajos ienākumos, un klasificējams kā pašu kapitāla instruments.

Pēc sākotnējās novērtēšanas ilgtermiņa finanšu ieguldījumi turpmāk tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar patiesās vērtības izmaiņu atzīšanu visaptverošajos ienākumos līdz ieguldījuma atzīšanas pārtraukšanai. Ja ilgtermiņa finanšu ieguldījumam ir radies vērtības zudums vai ieguldījuma atzīšana tiek pārtraukta, iepriekš visaptverošo ienākumu pārskatā atzītie kumulatīvie ieņēmumi vai zaudējumi tiek atzīti visaptverošo ienākumu pārskatā.

Sabiedrība ir tikai nominālais akcionārs, jo visus riskus vai labumus, kas rodas no pensiju plāna pārvaldīšanas, uzņemas vai iegūst Sabiedrības darbinieki – pensiju plāna dalībnieki, un Sabiedrībai nav spēkā esošu tiesību, kas dod iespēju ar ieguldījumu noteikt kontroli pār šo sabiedrību. Minētajam ieguldījumam nav aktīvā tirgū kotētas cenas.

Sabiedrībai pašreiz nav ieguldījumu asociētajās sabiedrībās.

2.4. Darījumi ārvalstu valūtās

a) Funkcionālā un uzrādīšanas valūta

Finanšu pārskatu posteņi tiek mērīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā uzņēmums darbojas (funkcionālā valūta). Sabiedrības finanšu pārskatu posteņi ir izteikti eiro (EUR), kas ir Sabiedrības funkcionālā valūta. Visi rādītāji ir noapaļoti līdz tuvākajam tūkstotim, ja nav norādīts citādi.

b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti funkcionālajā valūtā pēc attiecīgo darījumu veikšanas dienā noteiktajiem Eiropas Centrālās bankas (ECB) valūtas kursiem. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstu valūtās, tiek pārvērtētas funkcionālajā valūtā pēc Eiropas Centrālās bankas valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.5. Nefinanšu aktīvi un saistības

2.5.1. Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi tiek uzskaitīti to sākotnējā vērtībā. Turpmāk pēc sākotnējās atzīšanas nemateriālie ieguldījumi tiek atzīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrātos zaudējumus vērtības samazinājumam.

a) Pieslēguma lietošanas tiesības

Pieslēgumu lietošanas tiesības tiek uzskaitītas to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrātos zaudējumus no vērtības samazināšanās, kas tiek aprēķināta pēc lineārās metodes, lai norakstītu pieslēgumu lietošanas tiesību sākotnējo vērtību līdz to atlikušajai vērtībai visā aplēstajā komerciālo attiecību ar pakalpojuma sniedzēju (pieslēguma ierīkotāju) perioda laikā – 20 gados.

b) Licences un datorprogrammas

Licences un datorprogrammas, ja tās atbilst aktīvu atzīšanas kritērijiem, tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrātos zaudējumus no vērtības samazināšanās. Amortizācija tiek aprēķināta pēc lineārās metodes, lai norakstītu licenču un datorprogrammu iegādes vērtību to lietderīgās lietošanas laikā (5 gadi).

2.5.2. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi sākotnēji tiek uzskaitīti iegādes vērtībā. Pēc sākotnējās uzskaites pamatlīdzekļi tiek uzrādīti sākotnējā vērtībā vai pārvērtēšanas vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tādi ir.

Pamatlīdzekļu iegādes izmaksas veido iegādes cena, transportēšanas izmaksas, uzstādīšanas un citas tiešās izmaksas, kas attiecināmas uz iegādi vai ieviešanu. Pašu izveidotu pamatlīdzekļu izmaksas ietver materiālu izmaksas, pakalpojumu un darbaspēka izmaksas. Turpmākajos periodos radušās izmaksas tiek iekļautas aktīva uzskaites vērtībā vai arī atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, ja no tām ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi Sabiedrībai un aktīva izmaksas var ticami noteikt. Visas pārējās remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Aizņēmumu izmaksas tiek kapitalizētas uz pamatlīdzekļiem proporcionāli pamatlīdzekļu nepabeigtās celtniecības izmaksu summai pamatlīdzekļa izbūves laikā.

Ja pamatlīdzekļa komponentēm (sastāvdaļām) ir atšķirīgi lietderīgās lietošanas laiki un šo komponenšu (sastāvdaļu) iegādes vērtības ir būtiskas attiecībā pret pamatlīdzekļa vērtību, tad tās uzskaita pa pamatlīdzekļa komponentēm (sastāvdaļām).

Zeme netiek pakļauta nolietojuma aprēķinam. Pārējiem aktīviem nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes, lai norakstītu katra pamatlīdzekļa sākotnējo vērtību līdz tā atlikušajai vērtībai visā tā lietderīgās lietošanas laikā šādā veidā:

Pamatlīdzekļu veidi	Aplēstais lietderīgās lietošanas laiks gados
Ēkas un inženierbūves	20 – 80
Sadales sistēmas elektrolīnijas un elektroiekārtas:	
– elektroenerģijas sadales tīkli	30 – 50
– transformatoru apakšstaciju elektroiekārtas	30 – 35
Pārējie pamatlīdzekļi	3 – 12

Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās lietošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katra pārskata gada beigās. Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp gūtajiem ieņēmumiem un bilances vērtību un tiek iekļauti Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ja tiek pārdoti vai norakstīti pārvērtētie pamatlīdzekļi, attiecīgās summas no pārvērtēšanas rezerves tiek pārklasificētas uz iepriekšējo periodu nesadalīto peļņu.
Nepabeigtā celtniecība tiek uzskaitīta sākotnējā vērtībā, un tā atspoguļo pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas. Sākotnējā vērtībā ietilpst celtniecības un montāžas izmaksas un citas ar pamatlīdzekļa izveidi saistītas tiešās izmaksas. Nepabeigtajai celtniecībai vērtības samazināšanās tiek pārbaudīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību individuāli vai naudu ienesošas vienības līmenī. Zaudējumi no vērtības samazināšanās ir novērtēti kā starpība starp uzskaites vērtību un prognozēto atgūstamo vērtību.

2.5.3. Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana tiek veikta ar pietiekamu regularitāti, lai nodrošinātu, ka pārvērtēšanai pakļauto pamatlīdzekļu uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no vērtības, kāda tiktu noteikta, novērtējot tos patiesajā vērtībā.

Regulāri, bet ne retāk kā reizi 5 gados tiek pārvērtēti sadales sistēmas aktīvi (pamatlīdzekļi):
- elektroenerģijas sadales tīkli,
- transformatoru apakšstaciju elektroiekārtas.

Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums, atskaitot atlikto nodokli, tiek uzrādīts visaptverošo ienākumu pārskatā caur pašu kapitālu kā "Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervju" izmaiņas. Vērtības samazinājums savukārt tiek norakstīts no iepriekšējos gados visaptverošiem ienākumiem ieskaitītā attiecīgā pamatlīdzekļa vērtības pieauguma, pārsniegumu iekļaujot pārskata gada visaptverošo ienākumu pārskatā, savukārt pārējais samazinājums tiek atzīts pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pārvērtēšanas datumā sākotnējo uzskaites vērtību un uzkrāto nolietojumu palielina vai samazina proporcionāli aktīva uzskaites vērtības izmaiņām tā, lai aktīva uzskaites vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi samazina brīdī, kad pārvērtētais pamatlīdzeklis tiek likvidēts vai atsavināts, un ieskaitīts nesadalītajā peļņā.

Pārvērtēšanas rezervi nedrīkst sadalīt dividendēs, izmantot pamatkapitāla palielināšanai, izlietot zaudējumu segšanai, ieskaitīt citās rezervēs, ne arī izmantot citiem mērķiem.

2.5.4. Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšana

Pamatlīdzekļi, kas tiek pakļauti nolietojumam vai amortizācijai, tiek pārskatīti ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu lietošanas vērtību, novērtētā nākotnes pirmsnodokļa naudas plūsma tiek diskontēta līdz tās tagadnes vērtībai, izmantojot pirmsnodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo tirgus īstermiņa sagaidāmo naudas vērtību un aktīvam atbilstošos riskus. Ja aktīvs nerada būtisku neatkarīgu naudas plūsmu, atgūstamā vērtība tiek noteikta tai naudas plūsmu radošajai vienībai, kuras sastāvā attiecīgais aktīvs iekļauts. Zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā, tiek atzīti kā visaptverošie ienākumi pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves ietvaros, bet vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un vērtības samazinājumu, vai aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā gadījumā, ja zaudējumi no šo aktīvu vērtības samazināšanās pārsniedz iepriekš atzīto atlikušo pārvērtēto vērtību, peļņas vai zaudējumu aprēķinā pamatlīdzekļu nolietojuma, nemateriālo ieguldījumu aprēķinātās amortizācijas izmaksu un aktīvu vērtības samazinājuma pozīcijās.

Pamatpieņēmumi, kurus izmanto, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību, pamatojas uz Sabiedrības vadības iespējami precīzāko aplēsi par to saimniecisko apstākļu kopumu, kuri pastāvēs aktīva atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā uz jaunākajiem apstiprinātajiem finanšu budžetiem, un Sabiedrības vadības apstiprinātajām prognozēm, kas aptver maksimāli 10 gadu periodu. Aplēses pamatojas uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes apstiprināto Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku. Aktīvi, kuru vērtība ir tikusi samazināta, katra pārskata gada beigās tiek izvērtēti, lai noteiktu, vai ir bijuši notikumi vai apstākļu izmaiņas, kuru ietekmē uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās būtu jāpārskata. Apvērstais uzkrājumu samazinājums aktīviem, kas tiek uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un vērtības samazinājumu, tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Apvērstais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši iepriekš peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītajiem zaudējumiem no vērtības samazināšanās šiem pašiem pārvērtētajiem pamatlīdzekļiem. Atlikušais apvērstais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts visaptverošajos ienākumos.

2.5.5. Noma

a) Sabiedrība ir nomnieks

Noma, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgajiem riskiem un atlīdzības, tiek klasificēta kā operatīvā noma. Operatīvais nomas līgums nav klasificējams kā finanšu noma, jo tas neparedz, ka nomnieks pārņem visus ar nomas objektu saistītos riskus un labumus, pārņemot nomas objektu savā valdījumā. Nomas maksājumi tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā nomas perioda laikā (13. d pielikums).

b) Sabiedrība ir iznomātājs

Pamatlīdzekļi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vai pārvērtētajā vērtībā, atskaitot nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas (izņemot nomniekam sniegtos finanšu stimulus) tiek atzīti pēc SGS Nr. 17 un tiek iekļauti Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā (13. d pielikums).

2.5.6. Krājumi

Krājumi ir norādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir normālas Sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērto metodi.

Pārskata perioda beigās krājumi tiek pārskatīti ar mērķi identificēt to novecošanas pazīmes. Uzkrājumi tiek atzīti gadījumos, kad tiek atklāti novecojuši un bojāti krājumi un lēnas kustības krājumi. Šāda veida krājumiem tiek veidoti uzkrājumi vērtības norakstīšanai.

Lēnas kustības un novecojušu krājumu uzkrājumu veidošanai ir noteikti šādi pamatprincipi:
- lēnas aprites krājumiem, kuri nav apgrozījušies 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 50 % apmērā,
- lēnas aprites krājumiem, kuri nav apgrozījušies 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā.

2.5.7. Pensijas, pēcnodarbinātības un darba attiecību izbeigšanas pabalsti

a) Pensiju saistības

Sabiedrība darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtā fiksētu iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds", kurā Sabiedrībai ir 0,62 % līdzdalība. Fiksētu iemaksu plāns ir plāns, saskaņā ar kuru Sabiedrībai ir jāveic iemaksas plānā un tai nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieka sniegtajiem pakalpojumiem esošajā vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 5 % apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka algas. Sabiedrība atzīst iemaksas fiksētu iemaksu plānā to izmaksas brīdī, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus apmaiņā pret šīm iemaksām.

b) Uzkrājumi Koplīgumā noteiktajām pēcnodarbinātības pabalstu saistībām

Līdztekus iepriekšminētajam pensiju plānam Sabiedrība nodrošina noteiktus labumus darba attiecību izbeigšanas gadījumā tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus.

Neatkarīgi aktuāri katru gadu pārrēķina noteiktās pabalstu saistības, izmantojot plānotās vienības kredītmetodi.

Sabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli atzītās saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem tiek atspoguļotas to pašreizējā vērtībā konkrētā pārskata par finanšu stāvokli datumā. Pabalstu saistību pašreizējā vērtība tiek noteikta pietiekami regulāri, diskontējot paredzamos nākotnes naudas plūsmas izejošos maksājumus, izmantojot valsts vērtspapīru procentu likmes. Sabiedrība izmanto plānoto vienību kredītmetodi, lai novērtētu savu fiksēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību un ar tiem saistītās pašreizējās un iepriekšējās darba izmaksas. Atbilstoši šai metodei tiek uzskatīts, ka katrs nostrādātais periods rada pabalsta saņemšanas tiesību papildvienību un visu šādu vienību summa veido kopējās sabiedrības pēcnodarbinātības pabalstu saistības. Sabiedrība izmanto pieejamus un savstarpēji savietojamus aktuāra pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem faktoriem un finanšu faktoriem (tajā skaitā par paredzamo darba atlīdzības pieaugumu un noteiktām izmaiņām pabalstu apmēros).

Aktuāra ieguvumi vai zaudējumi, kas radušies no pieredzē balstītiem aprēķiniem un izmaiņām aktuāra pieņēmumos, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli, tiek iekļauti Sabiedrības visaptverošo ienākumu pārskatā tajā pārskata periodā, kad tie radušies. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

c) Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem

Darba attiecību izbeigšanas pabalsti tiek novērtēti saskaņā ar SGS Nr. 19 un ir izmaksājami darbiniekiem, ar kuriem Sabiedrība pārtrauc darba attiecības pirms noteiktā pensionēšanās datuma, vai ja darbinieks pieņem brīvprātīgu atlaišanu apmaiņā pret šiem pabalstiem. Sabiedrība atzīst darba attiecību izbeigšanas pabalstus pirms šādiem datumiem: (a) kad Sabiedrība vairs nevar atsaukt šo pabalstu piedāvājumu; un (b) kad Sabiedrība atzīst pārstrukturēšanas izmaksas atbilstoši SGS Nr. 37 nosacījumiem un ietver tajās darba attiecību izbeigšanas pabalstu izmaksu. Attiecībā uz piedāvājumu darbiniekiem, kas paredzēts, lai veicinātu brīvprātīgu darba attiecību izbeigšanu, darba attiecību izbeigšanas pabalstus nosaka, paredzot to darbinieku skaitu, kuri akceptēs piedāvājumu. Pabalstus, kuru izmaksas termiņš pārsniedz 12 mēnešus pēc pārskata perioda beigām, diskontē līdz to pašreizējai vērtībai. Sabiedrības vadības aplēses, kas ir saistītas ar darba attiecību izbeigšanas pabalstu novērtēšanu, ir izklāstītas 4. pielikumā.

2.5.8. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad Sabiedrībai ir juridiskas vai cita veida pamatotas saistības kāda pagātnes notikuma dēļ un pastāv varbūtība, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no Sabiedrības un ka saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt. Nākotnes saimnieciskās darbības zaudējumiem uzkrājumi netiek paredzēti.

Pārskatā par finanšu stāvokli uzkrājumi tiek uzrādīti, iespējami precīzi nosakot to izdevumu summu, kas būtu nepieciešama, lai dzēstu saistības bilances beigu datumā. Uzkrājumi tiek izmantoti tikai tiem izdevumiem, attiecībā uz kuriem uzkrājumi tika sākotnēji atzīti, un uzkrājumi tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūšana vairs nav paredzama.

Uzkrājumi tiek novērtēti, ņemot vērā to izdevumu pašreizējo vērtību, kas ir sagaidāma, lai nokārtotu pastāvošās saistības, diskontēšanai izmantojot pirmsnodokļu procentu likmi, kas ietver sevī pašreizējo naudas vērtības tirgus

novērtējumu un konkrētām saistībām piemītošos riskus. Uzkrājumu pašreizējās vērtības pieaugums noteiktā laika periodā tiek atzīts kā procentu izmaksas.

2.6. Finanšu aktīvi un saistības

2.6.1. Finanšu aktīvi un saistības

a) Grāmatvedības politika, ko piemēro no 2018. gada 1. janvāra

I) Klasifikācija

No 2018. gada 1. janvāra Sabiedrība klasificē savus finanšu aktīvus un saistības saskaņā ar 9. SFPS šādās novērtējuma kategorijās:

- tie, kas turpmāk jānovērtē patiesajā vērtībā (ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos), un
- tie, kas jānovērtē amortizētājās izmaksās.

Klasifikācija ir atkarīga no uzņēmējdarbības modeļa finanšu aktīvu un saistību pārvaldībai un naudas plūsmu līguma noteikumiem.

Attiecībā uz ieguldījumiem pašu kapitāla instrumentos, kas netiek turēti tirdzniecībai, klasifikācija būs atkarīga no tā, vai Sabiedrība sākotnējās atzīšanas brīdī ir veikusi neatsaucamu izvēli, lai uzskaitītu pašu kapitāla ieguldījumus patiesajā vērtībā ar atzīšanu visaptverošajos ienākumos.

Sabiedrība pārklasificē parāda ieguldījumus tikai un vienīgi tad, kad mainās to uzņēmējdarbības modelis šo aktīvu pārvaldīšanai.

II) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Visi finanšu aktīvi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot darījumu izmaksas, izņemot tos finanšu aktīvus, kas atzīti patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvu iegāde vai pārdošana, kas paredz aktīvu piegādi noteiktā laika posmā, kuru nosaka ar konkrētiem tirgus noteikumiem vai vienošanos (regulāri tirdzniecības darījumi), tiek atzīta iegādes/pārdošanas brīdī, t.i., datumā, kad Sabiedrība ir apņēmusies iegādāties vai pārdot aktīvu.

III) Turpmākā novērtēšana

Parāda instrumenti

Parāda instrumentu turpmākā novērtēšana ir atkarīga no Sabiedrības uzņēmējdarbības modeļa aktīvu pārvaldīšanas un aktīvu naudas plūsmas raksturlielumiem. Pastāv viena novērtēšanas kategorija, kurā Sabiedrība klasificē savus parāda instrumentus:

- Amortizētās izmaksas. Aktīvus, kurus tur līgumā paredzēto naudas plūsmu iekasēšanai, ja šīs naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi, novērtē pēc amortizētajām izmaksām. Jebkuru peļņu vai zaudējumus, kas rodas no atzīšanas pārtraukšanas, atzīst tieši peļņā vai zaudējumos. Izmaiņas no vērtības samazināšanās uzrāda kā atsevišķu posteni peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Pašu kapitāla instrumenti

Turpmāk Sabiedrība novērtē visus pašu kapitāla instrumentus patiesajā vērtībā. Ja vadība ir izvēlējusies uzrādīt patiesās vērtības peļņu vai zaudējumus no pašu kapitāla instrumentiem visaptverošajos ienākumos, tad pēc atzīšanas pārtraukšanas patiesās vērtības izmaiņas netiek pārklasificētas peļņā vai zaudējumos.

Finanšu saistības

Finanšu saistības tiek novērtētas amortizētajā vērtībā vai pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos. Finanšu saistības klasificē pēc patiesās vērtības peļņā vai zaudējumos, ja tās klasificē kā turētas tirdzniecībai, tās ir atvasinātas vai tās ir norādītas kā tādas sākotnējā atzīšanā. Finanšu saistības patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos novērtē pēc patiesās vērtības, un neto guvumus vai zaudējumus, tostarp procentu izdevumus atzīst peļņā vai zaudējumos. Citas finanšu saistības turpmāk novērtē amortizētajās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi. Procentu izdevumus atzīst peļņā vai zaudējumos.

IV) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīva (vai arī, ja iespējams, finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīva posteņu grupas daļas) atzīšanas pārtraukšana notiek, kad:

- izbeidzas līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva,
- Sabiedrība nodod līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva vai uzņemas pārskaitīt saņemtos naudas līdzekļus trešajām personām pilnā apmērā bez būtiskas kavēšanās atbilstoši starpniecības līgumam; vai arī, ja a) Sabiedrība būtībā ir nodevusi visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus un ja b) Sabiedrība nav ne nodevusi, ne saglabājusi būtībā visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus, bet ir nodevusi kontroli pār finanšu aktīvu.

Sabiedrība pārtrauc atzīt finanšu saistības, ja tās līgumsaistības tiek izpildītas vai atceltas, vai arī tās zaudē spēku. Sabiedrība pārtrauc atzīt finanšu saistības arī tad, ja to noteikumi ir grozīti, un grozīto saistību naudas plūsmas ir būtiski atšķirīgas, un tādā gadījumā jaunas finanšu saistības, kuru pamatā ir grozītie noteikumi, tiek atzītas patiesajā vērtībā. Attiecībā uz finanšu saistību atzīšanas pārtraukšanu starpību starp dzēsto uzskaites vērtību un samaksāto atlīdzību (ieskaitot pārvestos ārpusskaidrās naudas aktīvus vai uzņemtās saistības) atzīst peļņā vai zaudējumos.

V) Vērtības samazināšana

No ar 2018. gada 1. janvāra Sabiedrība, pamatojoties uz nākotnes apsvērumiem, novērtē sagaidāmos kredītzaudējumus, kas saistīti ar to parāda instrumentiem, kas atzīti amortizētajā vērtībā. Izmantotā vērtības samazināšanās metodika ir atkarīga no tā, vai ir bijis būtisks kredītriska pieaugums.

Sabiedrība ir piemērojusi divus sagaidāmos kredītzaudējumu novērtējuma modeļus: darījuma partnera modeli un portfeļa modeli. Darījuma partnera modeli izmanto, pamatojoties uz individuālu līgumu, naudu un tās ekvivalentiem, un nozīmīgākiem debitoru parādiem. Sagaidāmie kredītzaudējumi saskaņā ar šo modeli ir balstīti uz individuālā darījuma partnera saistību neizpildes riska novērtējumu, pamatojoties uz *Moody's* 12 mēnešu sagaidāmām attiecīgās nozares uzņēmumu saistību neizpildes un atgūšanas likmēm. Apstākļi, kas norāda uz būtisku kredītriska pieaugumu, ir būtisks pieaugums *Moody's* saistību neizpildes un parādu atgūšanas likmēm (par vienu procentu punktu) vai debitora nespēja veikt maksājumus noteiktajos termiņos (kavējums 30 un vairāk dienas, maksātnespēja vai bankrots, vai uzsāktas līdzīgas juridiskās procedūras un citas norādes uz nespēju maksāt). Visiem pārējiem debitoru parādiem tiek piemērots portfeļa modelis. Debitoru parādiem, kas sagrupēti pēc portfeļa modeļa, Sabiedrība piemēro vienkāršotu pieeju un atzīst sagaidāmos kredītzaudējumus no debitoru parādiem, pamatojoties uz kredītzaudējumu vēsturisko analīzi, ņemot vērā sagaidāmo nākotnes kredītrisku pieaugumu. Sabiedrība izmanto uzkrājumu matricu, kas veidota, pamatojoties uz vēsturiski novēroto saistību neizpildes līmeni, kas papildināts ar nākotnes prognozēm.

b) Grāmatvedības politikas, ko piemēroja līdz 2017. gada 31. decembrim

I) Klasifikācija

Par finanšu aktīviem atbilstoši 39. SGS tika atzīti aizdevumi, debitori un pārdošanai turēti aktīvi. Sabiedrība noteica savu finanšu aktīvu un saistību klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

II) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Visi finanšu aktīvi sākotnēji tika atzīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot darījumu izmaksas, izņemot tos finanšu aktīvus, kas atzīti patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Sabiedrības finanšu aktīvi ietvēra debitoru parādus.

Visas finanšu saistības sākotnēji tika atzītas to patiesajā vērtībā, izņemot aizņēmumus, no kuriem tika atskaitītas uz tiem tieši attiecināmās darījumu izmaksas. Sabiedrības finanšu saistības ietvēra parādus piegādātājiem un pārējiem kreditoriem un aizņēmumus.

III) Turpmākā novērtēšana

Finanšu aktīvi pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos ietvēra pārdošanai turētos finanšu aktīvus un finanšu aktīvus, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīvi bija klasificējami kā pārdošanai turēti, ja tie bija iegūti, lai tos pārdotu vai atpirktu tuvākajā laikā. Atvasinātie finanšu instrumenti tika klasificēti kā pārdošanai turēti finanšu aktīvi, ja vien tie nebija atbilstoši riska ierobežošanas uzskaites prasībām. Aktīvi šajā kategorijā tika uzskaitīti īstermiņa aktīvu sastāvā, ja bija sagaidāms, ka tie tiks realizēti 12 mēnešu periodā, citādi tie tika uzskaitīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā. Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos tika atspoguļoti pārskatā par finanšu stāvokli patiesajā vērtībā, ieskaitot vērtības neto izmaiņas, kas atklātas kā izmaksas (patiesās vērtības neto samazinājums) vai ieņēmumi (patiesās vērtības neto pieaugums) peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi, kas pēc sākotnējās atzīšanas bija iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā, tika atspoguļoti to sākotnējās atzīšanas datumā un tikai tajā gadījumā, ja atbilda SGS Nr. 39 ietvertajām prasībām. Sabiedrība nebija atzinusi jebkādus finanšu aktīvus to patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos ietvēra pārdošanai turētās finanšu saistības un finanšu saistības, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujamas peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Šī saistību kategorija iekļāva sevī Sabiedrībā izmantotos atvasinātos finanšu instrumentus, kas atbilstoši SGS Nr. 39 neklasificējas kā risku ierobežošanas instrumenti. Atsevišķi iegultie atvasinātie finanšu instrumenti arī tika klasificēti kā pārdošanai turēti līdz tam brīdim, kad tos paredzēts izmantot kā efektīvus riska ierobežošanas instrumentus. Peļņa vai zaudējumi no pārdošanai turētām finanšu saistībām tika iekļauti Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Sabiedrība nebija atzinusi jebkādas finanšu saistības to patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Debitori

Debitori bija neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu vai noteiktu apmaksas laiku, kas netiek kotēti aktīvā tirgū. Pēc sākotnējās atzīšanas šie finanšu aktīvi turpmāk tika novērtēti to amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu. Vērtības samazināšanās rezultātā radušies zaudējumi tika atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā pārējās saimnieciskās darbības izmaksas.

Aizņēmumi

Aizņēmumi sākotnēji tika atzīti to patiesajā vērtībā. Pēc sākotnējās atzīšanas aizņēmumi turpmāk tika atzīti amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Ieņēmumi un zaudējumi tika atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā brīdī, kad tika pārtraukta saistību atzīšana, kā arī amortizācijas laikā atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Amortizētā vērtība tika aprēķināta, ņemot vērā jebkādas atlaides vai bonusus pie iegūšanas, kā arī izdevumus vai izmaksas, kas tika ņemtas par pamatu efektīvās procentu likmes aprēķinā. Efektīvās procentu likmes amortizācija kā finanšu izmaksas tika iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atskaitot kapitalizēto daļu. Aizņēmumi

tika uzrādīti kā īstermiņa saistības, ja vien Sabiedrībai nav neapstrīdamu tiesību atlikt šo saistību izpildi vismaz uz 12 mēnešiem pēc pārskata par finanšu stāvokli beigu datuma.

Parādi piegādātājiem un pārējie kreditori
Sabiedrības kreditoru parādi sākotnēji tika atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

IV) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīva (vai attiecīgā gadījumā finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīvu grupas daļas) atzīšana tika pārtraukta, ja:

- tiesības saņemt naudas plūsmas no aktīva bija beigušās,
- Sabiedrība bija nodevusi tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva vai bija uzņēmusies pārskaitīt saņemtos naudas līdzekļus trešajām personām pilnā apmērā bez būtiskas kavēšanās atbilstoši starpniecības līgumam; vai arī, ja a) Sabiedrība bija nodevusi visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus un ja b) Sabiedrība būtībā nebija ne nodevusi, ne saglabājusi būtībā visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus, bet bija nodevusi kontroli pār finanšu aktīvu.

Finanšu saistības tika izslēgtas brīdī, kad tās tika dzēstas vai arī kad līgumā minētās saistības tika izpildītas vai atceltas vai tām bija beidzies termiņš. Gadījumā, ja finanšu saistības tika aizstātas ar citām saistībām pret to pašu aizdevēju ar citādiem nosacījumiem vai arī saistību nosacījumi būtiski mainījās, šāda veida izmaiņas vai uzlabojumus varēja uzskatīt par saistību izslēgšanu un jaunu saistību atzīšanu.

2.6.2. Pircēju un pasūtītāju parādi

Pircēju un pasūtītāju parādus sākotnēji atzīst to rašanās brīdī. Pircēju un pasūtītāju parādus bez būtiskas finansēšanas komponentes sākotnēji novērtē pēc darījuma cenas. Sākotnējās atzīšanas brīdī pircēju un pasūtītāju parādus aprēķina amortizētajās izmaksās, ja tie atbilst abiem šiem nosacījumiem:

- tie tiek turēti saskaņā ar uzņēmējdarbības modeli, kura mērķis ir turēt aktīvus, lai iekasētu līgumā paredzētās naudas plūsmas;
- to līguma noteikumi noteiktos datumos rada naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nesamaksāto pamatsummu.

Visi atsevišķi nozīmīgie debitoru parādi tiek novērtēti individuāli attiecībā uz vērtības samazināšanos. Pēc tam tos, kam konstatēta vērtības samazināšanās, kopā novērtē attiecībā uz jebkādu vērtības samazināšanos, kas radusies, bet vēl nav apzināta. Debitoru parādus, kas nav atsevišķi nozīmīgi, attiecībā uz vērtības samazinājumu novērtē pēc portfeļa modeļa. Kolektīvo novērtējumu veic, sagrupējot debitoru parādus ar līdzīgām riska īpašībām un nokavētām dienām. Sabiedrība ir piemērojusi divus paredzamos kredītriska modeļus: portfeļa modeli un darījuma partnera modeli.

Paredzamo zaudējumu likmes ir balstītas uz klientu maksājumu profiliem 2 gadu laikposmā pirms 2018. gada 1. janvāra un attiecīgajiem vēsturiskajiem kredītzaudējumiem, kas radušies šajā periodā. Sabiedrība piemēro 9. SFPS vienkāršoto pieeju, lai noteiktu sagaidāmos kredītzaudējumus no šiem debitoru parādiem, kas izmanto mūža ilguma sagaidāmo zaudējumu samazinājumu. Skatīt 4.b pielikumu.

Attiecībā uz individuāli nozīmīgiem debitoru parādiem un debitoru parādiem ar nenozīmīgu kredītrisku izmanto darījuma partnera modeli, pamatojoties uz individuālu līguma principu ilgtermiņa debitoru parādiem un tirdzniecības debitoru parādiem ar lieliem klientiem. Paredzamie kredītzaudējumi saskaņā ar šo modeli ir balstīti uz individuālā darījuma partnera saistību neizpildes riska novērtējumu, pamatojoties uz *Moody's* 12 mēnešu attiecīgās nozares uzņēmumu saistību neizpildes un atgūšanas likmēm. Zaudējumu atskaitījums šiem debitoru parādiem ir vienāds ar 12 mēnešu paredzamajiem kredītzaudējumiem.

2.6.3. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas atlikuma banku kontos, pieprasījuma depozītiem bankās un citiem īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz trīs mēnešiem.

2.7. Dividenžu sadale

Sabiedrības akcionāram izmaksājamās dividendes tiek atspoguļotas kā saistības Sabiedrības finanšu pārskatos periodā, kurā Sabiedrības akcionārs dividendes ir apstiprinājis.

2.8. Ienākuma nodoklis

Ienākuma nodokļus veido par pārskata gadu aprēķinātais uzņēmumu ienākuma un atliktais ienākuma nodoklis.

a) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

No ar 2018. gada 1. janvāra saskaņā ar Latvijas Republikas "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma" izmaiņām juridiskām personām nav jāmaksā ienākuma nodoklis par gūto peļņu. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek maksāts par sadalīto peļņu un nosacīti sadalīto peļņu. Tādējādi pašreizējā un atliktā nodokļa aktīvi un saistības tiek novērtētas,

izmantojot nodokļu likmi, kas piemērojama nesadalītajai peļņai. Sadalītajai un nosacīti sadalītajai peļņai tiek piemērota 20 procentu nodokļu likme no bruto summas jeb 20/80 no neto izmaksām. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par dividenžu izmaksu tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā izmaksas tajā pārskata periodā, kad attiecīgās dividendes pasludinātas, savukārt pārējiem nosacītās peļņas objektiem – brīdī, kad izmaksas radušās pārskata gadā.

b) Atliktā ienākuma nodokļa saistības

Atliktais nodoklis tika aprēķināts, piemērojot saistību metodi visām pagaidu starpībām starp aktīvu un saistību vērtībām, kas tika izmantotas nodokļu aprēķiniem, un to vērtību grāmatvedības uzskaitē. Lai noteiktu atliktā nodokļa aktīvu un saistību apjomu, tika izmantotas nodokļu likmes, kas sagaidāmas periodos, kad attiecīgais aktīvs tiktu izmantots vai saistība nokārtota, pamatojoties uz bilances datumā noteiktajām nodokļu likmēm.

Saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvo aktu izmaiņām, kas stājās spēkā no 2018. gada 1. janvāra, 2017. gadā atlikta nodokļa aktīvs un saistības netiek atzītas. Attiecīgi atliktā nodokļa saistības, kas aprēķinātas un atzītas iepriekšējos pārskata periodos, 2017. gada pārskatā ir reversētas tekošā gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā vai rezervēs atkarībā no tā, vai sākotnēji atliktā nodokļa saistības tika atzītas caur peļņas vai zaudējumu aprēķinu vai rezervēm, kā to nosaka 12. SGS, izmaiņas nodokļu likumdošanā ir atspoguļojamas finanšu pārskatā tajā periodā, kurā šīs izmaiņas tika pieņemtas (11. pielikums).

2.9. Aizņēmumu izmaksas

Vispārējās un specifiskās aizņēmumu izmaksas, kas tieši attiecas uz atbilstošo aktīvu, t.i., aktīvu, līdz kuru paredzamajam izmantošanas vai pārdošanas brīdim jāpaiet ievērojamam laika periodam, iegādi vai izveidošanu, tiek pievienotas šo aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksām līdz brīdim, kad šie aktīvi faktiski būs gatavi paredzamajai izmantošanai. Visas pārējās aizņēmumu izmaksas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tās ir radušās. Aizņēmumu izmaksas veido procenti un citas izmaksas, kas Sabiedrībai rodas saistībā ar aizņēmumu saņemšanu.

2.10. Ieņēmumu atzīšana

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem (SFPS Nr. 15)

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem ir parastās darbības (pamatdarbības) rezultātā pārdotās preces un sniegtie pakalpojumi, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie kritēriji:

- līguma puses ir apstiprinājušas līgumu (rakstiski, mutiski vai saskaņā ar citu ierasto komercdarbības praksi) un ir apņēmušās izpildīt savus attiecīgos pienākumus;
- var noteikt katras puses tiesības attiecībā uz nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- var noteikt maksājumu noteikumus par nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- līgumam ir komerciāls raksturs (t.i., ir paredzams, ka līguma rezultātā mainīsies uzņēmuma nākotnes naudas plūsmu risks, grafiks vai summa);
- pastāv varbūtība, ka uzņēmums iekasēs atlīdzību, kas tam pienāksies apmaiņā pret precēm vai pakalpojumiem, kuri tiks nodoti klientam.

Novērtējot, vai ir iespējams iekasēt atlīdzības summu, Sabiedrība praktisku apsvērumu nolūkā piemēro portfeļa metodi visiem sadales sistēmas klientiem. Sabiedrība saprātīgi sagaida, ka ietekme uz finanšu pārskatiem, piemērojot šīs prasības portfelim, būtiski neatšķirsies no prasību piemērošanas katram atsevišķam līgumam portfeļa ietvaros. Pārējiem klientiem iekasēšana ir novērtēta individuāli.

Sabiedrība ņem vērā tikai klienta spējas un nodomu laikus atmaksāt atlīdzības summu.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kad (vai tiklīdz) tā ir izpildījusi pienākumu nodot klientam apsolīto preci vai pakalpojumu (tas ir, aktīvu). Aktīvs nodots, kad vai tiklīdz klients iegūst kontroli pār minēto aktīvu.

Ieņēmumus par sniegtiem nepārtrauktiem pakalpojumiem un precēm atzīst klienta līguma laika gaitā vai konkrētā brīdī. Izpildes pienākumu atzīst laikā gaitā, ja ir izpildīts viens no turpmākajiem kritērijiem:

- klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus;
- klients kontrolē aktīvu brīdī, kad aktīvs tiek veidots vai uzlabots (piemēram, aktīvu uzturēšana vai remonts);
- darbība neveido aktīvu, ar alternatīvu pielietojumu, bet ir tiesības uz maksājumu par laikus pabeigtu darbību (piemēram, līguma laušanas maksa).

Ja izpildes pienākums netiek īstenots laika gaitā, tad tiek uzskatīts, ka ieņēmumi tiek gūti konkrētā brīdī, ņemot vērā šādas pazīmes:

- Sabiedrības pašreizējās tiesības saņemt maksājumu;
- klientam ir īpašumtiesības;
- Sabiedrība ir nodevusi aktīva fizisko pārvaldību;
- klientam ir ievērojami riski un peļņa no aktīva īpašumtiesībām;
- klients ir pieņēmis aktīvu.

Sabiedrības ieņēmumi no līgumiem ar klientiem tiek atzīti šādā veidā:

I) Ieņēmumi, kas atzīti laika gaitā

Sadales sistēmas pakalpojumi

Ieņēmumi no elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) apstiprinātajiem tarifiem, reaktīvās enerģijas ieņēmumi uz Ministru kabineta noteikumiem "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" un tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz automātiski nolasītajiem vai klientu ziņotajiem skaitītāju rādījumiem.

Sadales sistēmas pieslēguma maksa

Sadales sistēmas pieslēguma maksa ir neatmaksājami avansa maksājumi, ko klienti maksā, lai nodrošinātu pieslēgumu sadales tīklam, un šie maksājumi nav atšķirīgi izpildes pienākumi, jo tie ir saistīti ar sadales sistēmas pakalpojumu. Pieslēguma maksa daļēji sedz tās infrastruktūras izmaksas, kas nepieciešamas, lai pieslēgtu attiecīgo klientu tīklam. Sadales sistēmas pieslēguma maksa tiek aprēķināta, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteikumiem.

Sadales sistēmas pieslēguma maksas ieņēmumi sākotnēji tiek atzīti kā līguma saistības un tiek atzīti aplēstajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā – 20 gados (4.c pielikums).

II) Ieņēmumi, kas atzīti konkrētā brīdī

Būvniecības pakalpojumi

Ieņēmumi no būvniecības pakalpojumiem tiek atzīti, kad klients ir apstiprinājis faktiski izpildītos darbus, Sabiedrība ir nodevusi kontroli klientam un Sabiedrība ir tiesīga saņemt maksājumu. Maksājums par izpildītajiem darbiem parasti tiek saņemts viena mēneša laikā.

III) Ieņēmumi, kas atzīti pēc aģenta principa

Obligātā iepirkuma komponente

Ieņēmumi no Obligātās iepirkuma komponentes (OIK) ir ieņēmumi, kurus veido elektroenerģijas galalietotāju maksājumi sedzot obligātā elektroenerģijas iepirkuma izmaksas elektroenerģijas publiskajam tirgotājam AS "Enerģijas publiskais tirgotājs". Elektroenerģijas tirgus likums paredz, ka elektroenerģijas obligātā iepirkuma izmaksas kompensē visi Latvijas elektroenerģijas galalietotāji. Līdz ar to OIK tiek iekļauta vienotā rēķinā, ko klienti maksā par patērēto elektroenerģiju un sistēmas pakalpojumiem. AS "Sadales tīkls" kā sistēmas operatoram ir pienākums iekasēt OIK ieņēmumus no klientiem vai tirgotājiem un tālāk šos ieņēmumus pārskaitīt AS "Enerģijas publiskais tirgotājs".

Obligātā iepirkuma komponente (OIK) pamatojas uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem. Neesot kontrolei pār OIK, nododot to klientam, Sabiedrība uzskata sevi par aģentu šajos darījumos. Tāpēc OIK tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā, piemērojot aģenta uzskaites principu (4. c pielikums).

2.11. Saistītās puses

Visas Sabiedrības akcijas pieder AS "Latvenergo", kas ir Sabiedrības mātessabiedrība. Puses tiek uzskatītas par saistītām tādā gadījumā, kad vienai no pusēm ir iespēja kontrolēt otru pusi vai arī tai ir būtiska ietekme pār otru pusi, pieņemot lēmumus par finanšu un saimniecisko darbību. Sabiedrības saistītās puses ir mātessabiedrība, citas *Latvenergo* koncerna meitassabiedrības, Sabiedrības valdes locekļi un jebkurai no iepriekš minētajām personām tuvi ģimenes locekļi, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai uz kurām tām ir būtiska ietekme. Tā kā visas Sabiedrības mātessabiedrības akcijas 100 % pieder Latvijas Republikai, par saistītajām pusēm tiek uzskatītas arī valsts kontrolētās kapitālsabiedrības (25. pielikums).

2.12. Akciju kapitāls

Sabiedrības akciju kapitālu veido Sabiedrības parastās vārda akcijas. Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2.13. Notikumi pēc bilances datuma

Notikumi pēc bilances datuma, kas sniedz būtisku papildu informāciju par Sabiedrības finanšu stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi), ir atklāti finanšu pārskatos. Notikumi pēc bilances datuma, kas nav koriģējoši, tiek atspoguļoti finanšu pārskatu pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.14. Grāmatvedības politikas maiņa

Sabiedrība ir ieviesusi SFPS Nr. 9 "Finanšu instrumenti" pirmo reizi 2018. gada finanšu pārskatos ar sākotnējo ieviešanas datumu 2018. gada 1. janvāris. SFPS Nr. 9 tika ieviests nekoriģējot salīdzinošo informāciju, neveicot klasifikācijas maiņu. Korekcijas, kas saistītas ar vērtības samazināšanos un paredzamo kredītzaudējumu noteikšanu, tika atzītas pārskatā par finanšu stāvokli 2018. gada 1. janvārī. SFPS Nr. 9 ieviešanas efekts (20 tūkstoši EUR) tika atzīts atbilstoši jaunajām vērtības samazināšanas prasībām, pamatojoties uz paredzamo kredītzaudējumu noteikšanas modeli. Finanšu instrumentu klasifikācijas maiņai nav bijusi ietekme uz to novērtēšanu un atzīšanu finanšu pārskatos.

Rādītāji finanšu pārskatos par gadu, kas beidzas 2018. gada 31. decembrī, ir norādīti saskaņā ar SFPS Nr. 9.

Tabulās parādīta ieviešanas ietekme, savukārt finanšu pārskatu posteņi, kurus izmaiņas neietekmēja, nav iekļauti, tādēļ starpsummas nav saskaitāmas:

EUR'000

Pārskats par finanšu stāvokli (izvilkums)	Novērtēšanas kategorija		31/12/2017	SFPS Nr. 9 ieviešanas efekts	01/01/2018
	Oriģinālā (SGS Nr. 39)	Jaunā (SFPS Nr. 9)			
AKTĪVI					
Ilgtermiņa aktīvi					
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	Pārdošanai turēti aktīvi	Patiesajā vērtībā visaptverošajos ienākumos	1	–	1
Ilgtermiņa aktīvi kopā			**1 563 176**	**–**	**1 563 176**
Apgrozāmie līdzekļi					
Parādi no līgumiem ar klientiem	Aizdevumi un debitori	Amortizētā vērtībā	47 669	(31)	47 638
Citi pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori	Aizdevumi un debitori	Amortizētā vērtībā	151	11	162
Nauda un naudas ekvivalenti	Aizdevumi un debitori	Amortizētā vērtībā	300	–	300
Apgrozāmie līdzekļi kopā			**63 465**	**(20)**	**63 445**
AKTĪVU KOPSUMMA			**1 626 641**	**(20)**	**1 626 621**
PASĪVI					
Pašu kapitāls					
Uzkrātie zaudējumi vai nesadalītā peļņa			60 740	(20)	60 720
Pašu kapitāls kopā			**993 329**	**(20)**	**993 309**
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi	Amortizētā vērtībā	Amortizētā vērtībā	312 582	–	312 582
Ilgtermiņa kreditori kopā			**466 653**	**–**	**466 653**
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi	Amortizētā vērtībā	Amortizētā vērtībā	79 072	–	79 072
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	Amortizētā vērtībā	Amortizētā vērtībā	70 061	–	70 061
Īstermiņa kreditori kopā			**166 659**	**–**	**166 659**
PASĪVU KOPSUMMA			**1 626 641**	**(20)**	**1 626 621**

Kaut arī SFPS Nr. 9 noteiktās prasības vērtības samazināšanai attiecas arī uz naudu un naudas ekvivalentiem, identificētie sagaidāmie kredītzaudējumi ir nebūtiski.

3. FINANŠU RISKU VADĪBA

3.1. Finanšu risku faktori

Sabiedrības darbība pakļauj to dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskam (ieskaitot cenu risku regulētā tirgus vidē un procentu likmju risku), kredītriskam un likviditātes riskam.

Finanšu risku, izņemot cenu risku, vadību veic mātessabiedrības Finanšu un kredītu vadības funkcija (AS "Latvenergo" FKV) atbilstoši *Latvenergo* koncerna mātessabiedrības valdes apstiprinātai *Finanšu risku vadības politikai*. Vispārējā finanšu risku vadība koncentrējas uz finanšu tirgus nenoteiktību un cenšas mazināt tās potenciāli negatīvo efektu uz koncerna uzņēmumu finanšu rezultātiem. AS "Latvenergo" FKV identificē, novērtē un veic finanšu risku ierobežošanas pasākumus, cieši sadarbojoties ar Sabiedrības biznesa vienībām. Mātessabiedrības valde, apstiprinot *Latvenergo* koncerna *Finanšu risku vadības politiku*, ir noteikusi principus vispārējai finanšu risku vadībai, kā arī noteiktas rīcības politikas attiecībā uz procentu likmju risku, valūtas risku, likviditātes risku un kredītrisku, turklāt nosaka procedūras, definē pieņemamos finanšu instrumentus un principus finanšu resursu izvietošanai.

Nākamajā tabulā ir atklāti Sabiedrības finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas ir pakļautas finanšu risku faktoriem sadalījumā pa vērtēšanas kategorijām:

EUR'000

	Pielikums	Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā visaptverošajos ienākumos	Finanšu aktīvi amortizētajā vērtībā
Finanšu aktīvi 2018. gada 31. decembrī			
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	14	1	–
Parādi no līgumiem ar klientiem, neto	16	–	45 533
Citi pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori		–	87
Nauda un naudas ekvivalenti	17	–	301
		1	**45 921**
Finanšu aktīvi 2017. gada 31. decembrī			
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	14	1	–
Parādi no līgumiem ar klientiem, neto	16	–	47 669
Citi pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori		–	151
Nauda un naudas ekvivalenti	17	–	300
		1	**48 120**

EUR'000

	Pielikums	Finanšu saistības amortizētājā vērtībā
Finanšu saistības 2018. gada 31. decembrī		
Aizņēmumi	20	500 531
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	22	55 939
		556 470
Finanšu saistības 2017. gada 31. decembrī		
Aizņēmumi	20	393 182
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	22	54 321
		447 503

a) Tirgus risks

I) valūtas risks

Latvenergo koncerna *Finanšu risku vadības politika* paredz valūtas riska vadības principus. Valūtas risks rodas, ja nākotnes transakcija vai aktīvi, vai saistības ir izteikti citā valūtā nekā Sabiedrības funkcionālā valūta. 2018. gadā Sabiedrībai nebija valūtas riska, jo visi darījumi tika veikti eiro.

Latvenergo koncerna *Finanšu risku vadības politikas* mērķis ir ierobežot valūtas risku visām sagaidāmajām naudas plūsmām ārvalstu valūtās (kapitālieguldījumiem vai preču un pakalpojumu iegādei), kas var radīt nozīmīgu valūtas risku. 2018. gadā Sabiedrībai nebija kapitālieguldījumu projektu, kuru sagaidāmie darījumi radītu nozīmīgu valūtas risku.

II) naudas plūsmas un procentu likmju risks

Naudas plūsmas procentu likmju risks galvenokārt rodas no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka finanšu izmaksas Sabiedrībā nozīmīgi pieaug situācijās, kad procentu likme palielinās. Sabiedrības politika nosaka vairāk nekā 35 % aizņēmumu nodrošināt fiksētās procentu likmes un uzturēt vidējo fiksētās likmes periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem.

2018. gada 31. decembrī 89 % (31/12/2017: 78 %) no Sabiedrības aizņēmumiem bija ar fiksētu procentu likmi un vidējais fiksētās procentu likmes periods bija 3,61 gadi (2017: 5,91 gadi).

Sabiedrībā regulāri tiek analizētas procentu likmju pozīcijas. Dažādi scenāriji tiek modelēti, ņemot vērā iespējamo aizņēmumu refinansēšanu, esošo pozīciju atjaunošanu un risku ierobežošanas aktivitātes. Pamatojoties uz šiem scenārijiem, koncernā tiek aprēķināta procentu likmju izmaiņu ietekme uz peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijām, kā arī uz naudas plūsmu.

Nākamo divpadsmit mēnešu laikā, ja eiro aizņēmumu procentu likmes pie mainīgajām bāzes procentu likmēm būs par 50 bāzes punktiem augstākas, salīdzinot ar procentu likmēm pēc situācijas uz 2018. gada 31. decembri, pieņemot, ka pārējie mainīgie saglabātos konstanti, tad Sabiedrības peļņa būs par 218 tūkstošiem EUR mazāka (nākamo 12 mēnešu laikā pēc 2017. gada 31. decembra: 269 tūkst. EUR mazāka).

Sabiedrības aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm nerada patiesās vērtības procentu likmju risku.

III) Cenu risks

Cenu risks ir risks, kā ietekmē finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības un naudas plūsmas nākotnē svārstīsies citu iemeslu dēļ nekā procentu likmju riska vai valūtas riska radīto izmaiņu dēļ. Sabiedrībā saņemto un sniegto

pakalpojumu pirkšanu un pārdošanu brīvā tirgus apstākļos, kā arī kapitālieguldījumos izmantoto resursu pirkšanu ietekmē cenu risks.

Visnozīmīgākais cenu risks ir saistīts ar pakalpojumu iegādi.

IV) Tirgus risks

Sabiedrība pilda sadales sistēmas operatora funkciju un sniedz elektroenerģijas sadales pakalpojumu Latvijas Republikas teritorijā atbilstoši SPRK apstiprinātiem tarifiem (t. i., darbojas regulētā tirgū), kas ietver paredzamās darbības izmaksas, investīcijas un rentabilitātes līmeni. Sabiedrības darbību ietekmē sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai piemērotā regulētā tirgus vide, un tādējādi sniegto pakalpojumu cena ir lielā mērā fiksēta un nav pakļauta tirgus cenu svārstībām, līdz ar to tirgus risks ir vērtējams kā nebūtisks.

b) Kredītrisks

Sabiedrības kredītrisku galvenokārt rada nauda un naudas ekvivalenti, un pircēju un pasūtītāju parādi un citi debitori. Kredītriska vadību saistībā ar naudu un naudas ekvivalentiem veic AS "Latvenergo" FKV atbilstoši *Latvenergo* koncerna *Finanšu risku vadības politikai*.

Kredītriska vadību saistībā ar pircēju un pasūtītāju parādiem veic Sabiedrības vadība. Sabiedrībai ir nozīmīga kredītriska koncentrācija attiecībā uz AS "Latvenergo" (norēķini par sadales sistēmas pakalpojumiem un obligātā iepirkuma komponentēm). Bruto debitoru apjoms ir samazināts par to vērtības samazinājumu (16. pielikums).

Attiecībā uz finanšu aktīviem maksimālo atklāto kredītriska pozīciju veido naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība (skat. tabulu zemāk un 17. pielikumu) un pircēju un pasūtītāju parādi un citi debitori (16. pielikums).

Maksimālā kredītriska aplēse — EUR'000

	Pielikums	31/12/2018	31/12/2017
Parādi no līgumiem ar klientiem, neto	16	45 533	47 669
Citi pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori		87	151
Nauda un naudas ekvivalenti	17	301	300
		45 921	**48 120**

Saistībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātesbanku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī. Ja darījumu partnerim nav šāda kredītreitinga, AS "Latvenergo" FKV atbilstoši *Latvenergo* koncerna *Finanšu risku vadības politikai* veic riska kontroli un novērtē darījuma partnera kredītkvalitāti, ņemot vērā darījumu partnera finanšu stāvokli, iepriekšējo pieredzi un citus faktorus, un tiek noteikti individuāli riska limiti atbilstoši *Finanšu risku vadības politikas* principiem. Finanšu aktīvu kredītkvalitātes izvērtēšanai, kam nav pienācis izpildes termiņš un kam netiek veidoti uzkrājumi, tiek izmantoti finanšu reitingu aģentūru piešķirtie kredītreitingi, bet, ja tādu nav, tad par pamatu tiek ņemta līdzšinējā klientu maksājumu vēsture.

Iepriekšējos gados, atbilstoši SGS Nr. 39 vērtības samazinājums pircēju un piegādātāju parādiem tika noteikts pamatojoties uz radušos zaudējumu modeli (pielikums 2.6.2. un 4.b). Atbilstoši SFPS Nr. 9 Sabiedrība novērtē debitoru saistību neizpildes varbūtību tā pirmreizējā atzīšanas brīdī un katra pārskata perioda beigu datumā apsver, vai kopš pirmreizējās atzīšanas nav būtiski pieaudzis kredītrisks.

Sagaidāmais kredītrisks tiek regulāri uzraudzīts un pārskatīts.

Kredītrisks saistībā ar naudu un naudas ekvivalentiem tiek pārvaldīts, sabalansējot finanšu aktīvu izvietojumu, lai vienlaikus saglabātu iespēju izvēlēties izdevīgākos piedāvājumus un samazinātu iespējamību zaudēt finanšu līdzekļus.

Nauda un naudas ekvivalenti pārskata gada beigās 301 tūkst. EUR apmērā (31/12/2017: 300 tūkst. EUR) tiek glabāti AS "SEB Banka" ar tās mātessabiedrībai noteikto investīciju līmeņa kredītreitingu.

Pārskata periodā noteiktie kredītlimiti nav pārsniegti, un Sabiedrības vadība nesagaida zaudējumus kredītriska iestāšanās rezultātā.

c) Likviditātes risks

AS "Latvenergo" FKV uzrauga Sabiedrības likviditātes stāvokli, nodrošinot, ka ir pieejami atbilstoši finanšu resursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos.

AS "Sadales tīkls" ir Grupas kontu dalībniece AS "SEB Banka" un AS "Swedbank", kas noslēgti, lai efektīvi un vienoti pārvaldītu *Latvenergo* koncerna finanšu resursus.

Sabiedrības likviditātes risks tiek vadīts, izmantojot Grupas kontus, *Latvenergo* koncerna ietvaros noslēgto līgumu "Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu" un ilgtermiņa finanšu līgumus, tādējādi tiek nodrošināti naudas un

naudas ekvivalentu resursi, ilgtermiņa un īstermiņa finansējuma pieejamība, lai pildītu savas saistības atbilstoši Sabiedrības stratēģiskajiem plāniem, kā arī lai kompensētu naudas plūsmas svārstības, kas radušās dažādu finanšu risku ietekmē.

Sabiedrības vadība uztur nepārtrauktas Sabiedrības naudas plūsmas un likviditātes rezervju prognozes, kas sastāv no naudas un naudas ekvivalentu kopējā apjoma izvērtējuma (17. pielikums).

Nākamajā tabulā analizētas Sabiedrības finanšu saistības, kas sagrupētas vecuma grupās atbilstoši to izpildes termiņiem. Summas veidojas no nediskontētām naudas plūsmām atbilstoši noslēgtiem līgumiem. Aizņēmumu naudas plūsmas noteiktas, ņemot vērā spēkā esošās procentu likmes pārskata perioda beigās.

Likviditātes analīze (līgumiskas nediskontētas naudas plūsmas) EUR'000

	Mazāk par 1 gadu	No 1 līdz 2 gadiem	No 3 līdz 5 gadiem	Virs 5 gadiem	KOPĀ
2018. gada 31. decembrī					
Aizņēmumi no mātessabiedrības	64 786	151 651	196 620	123 703	**536 760**
īstermiņa finanšu saistības (22. pielikums)*	55 939	–	–	–	55 939
	120 725	**151 651**	**196 620**	**123 703**	**592 699**
2017. gada 31. decembrī					
Aizņēmumi no mātessabiedrības	85 285	55 311	155 483	122 354	**418 433**
Īstermiņa finanšu saistības (22. pielikums)*	54 321	–	–	–	**54 321**
	139 606	**55 311**	**155 483**	**122 354**	**472 754**

* izņemot saņemtos avansus, nodokļu saistības un pārējās īstermiņa nefinanšu saistības

3.2. Kapitāla riska vadība

Sabiedrības mērķi riska vadībā ir nodrošināt Sabiedrības ilgtspējīgu darbību un investīciju programmām nepieciešamo finansējumu.

Lai uzturētu noteiktu kapitāla struktūru vai to mainītu nepieciešamā veidā, Sabiedrība izvērtē jaunu investīciju programmu finansēšanai nepieciešamo aizņēmumu apjomu un saņemšanas periodu vai nepieciešamību iniciēt akcionāru ieguldījumu pamatkapitālā. Arī aktīvu pārvērtēšana tieši iespaido kapitāla struktūru.

Pašu kapitāla rādītāji ir šādi: EUR'000

	31/12/2018	31/12/2017
Pašu kapitāls	922 421	993 329
Aktīvi	1 658 744	1 626 641
Pašu kapitāla rādītājs	**56 %**	**61 %**

4. BŪTISKAS GRĀMATVEDĪBAS APLĒSES UN NOVĒRTĒJUMI

Aplēses un novērtējumi tiek regulāri pārvērtēti un balstīti uz iepriekšējo pieredzi un citiem faktoriem, ieskaitot nākotnes notikumus, kas uzskatāmi par ticamiem attiecīgajos apstākļos. Sabiedrība aplēš un izdara pieņēmumus attiecībā uz nākotni. Grāmatvedības aplēses var atšķirties no faktiskajiem rezultātiem. Aplēses un pieņēmumi, kuriem piemīt palielināts risks radīt būtiskus labojumus finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību uzskaites vērtībā nākamā finanšu gada laikā, ir aprakstīti zemāk:

a) Aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem ieguldījumiem

I) lietderīgās izmantošanas laiks

Sabiedrība veic aplēses attiecībā uz lietderīgo izmantošanas laiku un atlikušo vērtību. Šīs aplēses izriet no iepriekšējās pieredzes, kā arī no nozares prakses un tiek izvērtētas katra pārskata gada beigās. Iepriekšējā pieredze liecina, ka faktiskais pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks dažreiz ir bijis ilgāks nekā aplēsts. Paredzamais lietderīgās izmantošanas laika izmaiņu ietekmes novērtējums nav precīzi aplēšams, tādēļ nolietojuma likmju izmaiņu jutīguma analīzes ietekme uz nākamiem periodiem netiek atklāta.

II) atgūstamā vērtība

Sabiedrība veic vērtības samazināšanās testu ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Atbilstoši izvērtējumam, ja nepieciešams, aktīvu vērtība tiek norakstīta līdz to atgūstamajai vērtībai. Vērtības samazināšanās izvērtēšanā vadība izmanto dažādas aplēses naudas plūsmai, kas rodas no aktīvu izmantošanas, pārdošanas, uzturēšanas un pamatlīdzekļu remontiem, kā arī inflācijas un procentu likmju pieauguma. Aplēses izriet no vispārējās ekonomiskās vides, patēriņa un elektroenerģijas sadales tarifu prognozēm. Aplēses pamatojas uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes apstiprināto Elektroenerģijas sadales

sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku. Pārskata gadā nav atzīta pamatlīdzekļu vērtības samazināšanās.

III) pārvērtēšana

Sabiedrības pamatlīdzekļu (sadales sistēmas aktīvi) pārvērtēšanu veic ārēji sertificēti vērtētāji, izmantojot pamatlīdzekļu amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi. Vērtējums tiek veikts pēc īpašuma vērtēšanas standartiem un pamatojoties uz pamatlīdzekļu esošo izmantošanu, kas tiek uzskatīta par iespējami labāko un efektīvāko. Pārvērtēšanas rezultātā tiek noteikta katra pamatlīdzekļa atlikusī aizvietošanas vērtība. Atlikusī aizvietošanas vērtība ir starpība starp analoga pamatlīdzekļa aizstāšanas vai atjaunošanas izmaksām vērtēšanas brīdī un uzkrāto kopējo fizisko, funkcionālo, ekonomisko vērtības zudumu.

Sabiedrības pamatlīdzekļi tika pārvērtēti 2016. gadā. Pārvērtēšanu veica ārējais vērtētājs novērtējot katra pamatlīdzekļa aizstāšanas vai atjaunošanas izmaksas, balstoties uz analogu vai līdzīgu pamatlīdzekļu faktiskajām izveidošanas vai iegādes izmaksām īsi pirms pārvērtēšanas saskaņā ar Sabiedrības uzskaiti. Katram pamatlīdzeklim ārējais vērtētājs aplēsa tā funkcionālo un fizisko nolietojumu, par kuru tika samazināta aplēstā aizstāšanas vai atjaunošanas vērtība.

b) Finanšu aktīvu vērtības samazinājums

Līdz 2017. gada 31. decembrim aplēstā debitoru iekasējamība tika novērtēta atbilstoši 39. SGS, pamatojoties uz debitoru parādu vecuma analīzi un Sabiedrības vadības noteiktām aplēsēm, izmantojot radušos zaudējumu modeli. Vēsturisko zaudējumu novērtējums tika koriģēts, pamatojoties uz novērojumu datiem, lai atspoguļotu apstākļu ietekmi, kas neietekmēja periodu, uz kuru balstījās vēsturisko zaudējumu pieredze.

Kopš no 2018. gada 1. janvāra Sabiedrībai ir trīs finanšu aktīvu veidi, uz kuriem attiecas sagaidāmo kredītzaudējumu modelis:

- parādi no līgumiem ar klientiem,
- citi pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori,
- nauda un naudas ekvivalenti.

Uzkrājumu apjoms vērtības samazinājumam finanšu aktīviem tiek pamatots ar pieņēmumiem par saistību neizpildes risku un sagaidāmo zaudējumu likmi. Sabiedrība izmanto vērtējumu, izdarot šos pieņēmumus un atlasot datus vērtības samazinājuma aprēķinam, pamatojoties uz Sabiedrības iepriekšējo vēsturi, esošajiem tirgus apstākļiem, kā arī uz nākotni vērstām aplēsēm katra pārskata perioda beigās.

Sabiedrība piemēro divus sagaidāmo kredītzaudējumu modeļus: portfeļa modeli un darījuma partnera modeli.

Izmantojot portfeļa modeli, Sabiedrība piemēro 9. SFPS vienkāršoto pieeju, lai novērtētu sagaidāmos kredītzaudējumus, izmantojot mūža ilguma paredzamo zaudējumu atskaitījumu pircēju un pasūtītāju parādiem, kas saistīti ar pamatdarbību. Lai noteiktu sagaidāmos kredītzaudējumus, šie debitoru parādi ir sagrupēti, pamatojoties uz kopīgām kredītriska pazīmēm un nokavētajām dienām. Sabiedrība ir secinājusi, ka paredzamās zaudējumu likmes šiem debitoru parādiem aptuveni atbilst to kredītriska novērtējumam. Sagaidāmo zaudējumu likmes ir balstītas uz 2 gadu laikā pirms 2018. gada 31. decembra un 2018. gada 1. janvāra pārdoto pakalpojumu un produkcijas maksājumu profiliem un attiecīgajiem vēsturiskajiem kredītzaudējumiem, kas radušies šajā periodā. Vēsturiskajām zaudējumu likmēm nav veiktas korekcijas, kas atspoguļotu pašreizējo un uz nākotni vērsto informāciju par makroekonomiskajiem faktoriem, kuri ietekmē klientu spēju segt debitoru parādus, jo, ņemot vērā pašreizējo makroekonomisko vidi Latvijā, Sabiedrība ir pieņēmusi, ka makroekonomiskie faktori, piemēram, IKP vai bezdarba līmenis Latvijā nenozīmīgi ietekmē debitoru maksātspēju.

Darījuma partnera modeli izmanto, pamatojoties uz atsevišķu līgumu, ilgtermiņa debitoru parādiem, atsevišķiem pircēju un pasūtītāju parādiem ar lieliem klientiem un saistītām pusēm, un naudu un tās ekvivalentiem. Sagaidāmie kredītzaudējumi saskaņā ar šo modeli ir balstīti uz atsevišķa darījuma partnera vai darījuma partnera nozares saistību nepildīšanas riska novērtējumu un 12 mēnešu *Moody's* gada saistību neizpildes un atgūšanas likmēm.

c) Aplēses attiecībā uz ieņēmumu atzīšanu no līgumiem ar klientiem

I) Pieslēguma pakalpojuma maksas atzīšana

Sadales sistēmas pieslēguma maksas netiek uzskatītas par atsevišķu (atšķirīgu) izpildes pienākumu, jo nav atšķirīgas individuāli vai līguma kontekstā. Sadales sistēmas pakalpojums tiek sniegts pēc klienta veiktā maksājuma par elektrotīkla pieslēgumu, tāpēc elektrotīkla pieslēguma maksa un sadales sistēmas pakalpojums ir savstarpēji ļoti atkarīgi un saistīti.

Ieņēmumi no pieslēgumu maksas tiek atzīti nākamajos periodos, jo nepārtrauktās darbības pakalpojums ir identificēts kā daļa no līguma ar klientu, lai sniegtu sadales sistēmas pakalpojumu un tiek atzītas atbilstoši 15. SFPS " Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem". Pieslēgumu maksas tiek atzītas kā ieņēmumi visā paredzamajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā. Pamatojoties uz vadības aplēsi, 20 gadi ir paredzamais komerciālo attiecību ar klientu perioda laiks, kas ir aplēsts kā periods, pēc kura beigām tehnoloģisku izmaiņu rezultātā varētu būtiski mainīties pieprasītās jaudas pieslēguma objektos.

Ieņēmumu atzīšanas periods tiek pamatots ar vadības aplēsi, jo ir pamatota pārliecība, ka aktīvus, kuru izbūves izmaksas daļēji nosedz saņemtās pieslēgumu maksas, izmantos sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai ilgākā laika periodā, kāds ir noteikts, slēdzot pieslēguma līgumu ar klientu.

II) Obligātās iepirkuma komponentes atzīšana (OIK)

Sabiedrības vadība ir izvērtējusi, šādas pazīmes, kas norāda, ka Sabiedrība darbojas kā aģents:

- Sabiedrībai nav kontroles pār OIK pirms tās nodošanas klientiem;
- Sabiedrībai ir pienākums iekļaut klientiem izrakstītajos rēķinos OIK un iekasēt maksu, bet tai nav tiesību uz ieņēmumiem, kurus valsts noteiktā atbalsta mehānismā sedz visi elektroenerģijas galalietotāji proporcionāli savam elektroenerģijas patēriņam;
- Sabiedrība neuzņemas kredītrisku, kas rodas no pircēju debitoru parādiem;
- Sabiedrībai nav tiesību tieši vai netieši noteikt OIK maksu.

d) Uzkrājumu atzīšana un novērtēšana

Sabiedrība ir izveidojusi uzkrājumus pēcnodarbinātības pabalstiem. Šo saistību izpildes apmērs un laiks ir nenoteikts. Lai noteiktu šo uzkrājumu pašreizējo vērtību, tiek izmantoti noteikti pieņēmumi un aplēses, tai skaitā paredzamās nākotnes izmaksas, inflācijas tempi un izmaksu laika grafiki. Faktiskās izmaksas var atšķirties no izveidotajiem uzkrājumiem saistībā ar izmaiņām likumdošanas normās, kā arī trešo pušu segtajām izmaksām. Lai novērtētu uzkrājumus pēcnodarbinātības pabalstiem, tiek aplēsta darba attiecību izbeigšanas iespējamība dažādās darbinieku vecuma grupās, par pamatu izmantojot iepriekšējo pieredzi, kā arī dažādus pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem un finanšu faktoriem (ieskaitot paredzamo darba atlīdzības pieaugumu un noteiktas izmaiņas pabalstu apmēros). Varbūtība un citi faktori tiek noteikti uz iepriekšējās pieredzes pamata.

Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem tiek atzīti atbilstoši AS "Sadales tīkls" vidējā termiņa darbības stratēģijai 2017. - 2022. gadam, kurā paredzēts īstenot efektivitātes programmu, kuras ietvaros paredzēts samazināt darbinieku skaitu līdz 2022. gadam. Pamatpieņēmumi, kas izmantoti, lai noteiktu uzkrājumu apmēru, atspoguļoti 23. pielikumā.

e) Nomas klasifikācija

Saimnieciskās darbības veikšanai Sabiedrība ir noslēgusi nomas līgumu par sadales sistēmas tīklu infrastruktūrai piekrītošās un ar to saistītās zemes un ēku un inženierbūvju nekustamo īpašumu nomu. Pamatojoties uz līguma noteikumu izvērtējumu, ka īpašumtiesības netiek nodotas, iznomātājs saglabā visus būtiskos riskus un ieguvumus no šo aktīvu īpašuma tiesībām, Sabiedrība uzskaita līgumus kā operatīvo nomu.

5. IEŅĒMUMI

EUR'000

	Piemērotais SFPS vai SGS	2018	2017
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem, kas atzīti laika gaitā:			
Sadales sistēmas pakalpojumi	SFPS Nr. 15	304 381	302 843
Elektrotīkla pieslēgumu maksas ieņēmumi	SFPS Nr. 15	13 535	12 453
Reaktīvās elektroenerģijas ieņēmumi	SFPS Nr. 15	3 251	3 311
Pārējie pakalpojumi	SFPS Nr. 15	1 678	1 966
		322 845	**320 573**
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem, kas atzīti konkrētā brīdī:			
Ieņēmumi no būvniecības pakalpojumiem	SFPS Nr. 15	772	3 412
		772	**3 412**
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem		**323 617**	**323 985**
Pārējie ieņēmumi:			
Ieņēmumi no aktīvu iznomāšanas (13. d pielikums)	SGS Nr. 17	117	129
KOPĀ pārējie ieņēmumi		**117**	**129**
KOPĀ ieņēmumi		**323 734**	**324 114**

AS "Sadales tīkls" pakalpojumu un preču pārdošanas tirgus ir Latvijas teritorija.

6. PĀRĒJIE IEŅĒMUMI

EUR'000

	2018	2017
Saņemtie nokavējuma procenti un līgumsodi	1 338	633
Zaudējumu atlīdzības kompensācijas un apdrošināšanas atlīdzības	262	215
Citi saņemtie klientu maksājumi	55	24
KOPĀ pārējie ieņēmumi	**1 655**	**872**

7. IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI

EUR'000

	2018	2017
Pārvades sistēmas pakalpojumi	70 353	70 199
Elektroenerģijas izmaksas	17 385	12 649
Sadales tīklu remontu un uzturēšanas darbu izmaksas	10 752	11 959
Izlietoto materiālu un rezerves daļu izmaksas	5 702	6 720
KOPĀ izlietotās izejvielas un materiāli	**104 192**	**101 527**

8. PERSONĀLA IZMAKSAS

EUR'000

	2018	2017
Atlīdzība par darbu	39 786	40 740
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	4 868	11 202
Iemaksas pensiju plānā	1 353	1 315
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	10 264	10 177
Dzīvības apdrošināšanas izmaksas	1 842	1 839
Kapitalizētās personāla izmaksas	(15)	(61)
KOPĀ personāla izmaksas, ieskaitot vadības atalgojumu	**58 098**	**65 212**
Tajā skaitā atlīdzība Sabiedrības vadībai (valde):		
Atlīdzība par darbu	441	398
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	–	29
Iemaksas pensiju plānā un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	118	110
Dzīvības apdrošināšanas izmaksas	4	4
KOPĀ atlīdzība Sabiedrības valdei	**563**	**541**

	2018	2017
Darbinieku skaits pārskata gada beigās	2 019	2 344
Vidējais darbinieku skaits pārskata gadā	2 094	2 466

9. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

EUR'000

	2018	2017
Pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas	1 530	1 945
Nomas izmaksas	14 276	14 224
Informācijas tehnoloģiju sistēmu uzturēšana	9 906	9 331
Transporta izmaksas	8 017	7 984
Izmaksas no ieguldījumiem nomātajos pamatlīdzekļos	772	3 412
Telekomunikāciju un sakaru pakalpojumi	3 970	4 814
Izdevumi vadības pakalpojumiem	3 392	3 428
Telpu un teritorijas uzturēšana	2 256	2 082
Neto zaudējumi no pamatlīdzekļu likvidēšanas un pārdošanas	2 712	2 326
Pieslēgumu lietošanas tiesību vērtības norakstīšana (12. pielikums)	1 982	1 451
Dabas aizsardzības un darba drošības izmaksas	480	535
Nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu	582	582
Revīzijas izmaksas	15	18
Citas izmaksas	3 133	3 364
KOPĀ pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	**53 023**	**55 496**

10. FINANŠU IEŅĒMUMI UN IZMAKSAS

EUR'000

	2018	2017
a) Finanšu ieņēmumi		
Procentu ieņēmumi	–	1
KOPĀ finanšu ieņēmumi	**–**	**1**
b) Finanšu izmaksas		
Procentu izmaksas no īstermiņa aizņēmumiem	175	123
Procentu izmaksas no ilgtermiņa aizņēmumiem	5 833	6 757
Kapitalizētās aizņēmumu procentu izmaksas (13. a) pielikums)	(470)	(572)
KOPĀ finanšu izmaksas	**5 538**	**6 308**

11. UZŅĒMUMU IENĀKUMA UN ATLIKTAIS NODOKLIS

EUR'000

	2018	2017
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(117)	3 388
Atliktā nodokļa izmaiņas	–	22
Atliktā nodokļa reversēšana	–	(102 557)
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis un atliktais nodoklis	**(117)**	**(99 147)**

Atliktā nodokļa kustība:

EUR'000

	2018	2017
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada sākumā	–	**148 208**
Izmaiņas pašu kapitālā	–	–
Izmaksas peļņas vai zaudējumu aprēķinā	–	22
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada beigās pirms reversēšanas	**–**	**148 230**
Reversētas pašu kapitālā	–	(45 673)
Reversētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā	–	(102 557)
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada beigās	**–**	**–**

Nodoklis, kas piemērots Sabiedrības peļņai pirms nodokļiem, atšķiras no teorētiskās nodokļu summas, kas rastos, ja tiktu izmantota Sabiedrības peļņai piemērojamā nodokļa likme (skatīt 2.8.b):

EUR'000

	2017
Peļņa pirms nodokļa	**25 121**
Teorētiski aprēķinātais ienākuma nodoklis - 15 %	3 768
Pastāvīgās atšķirības:	
Citas izmaksas	(358)
Pārskata gada faktiskais uzņēmumu ienākuma nodoklis	**3 410**
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa reversēšana	(102 557)
Peļņas vai zaudējumu aprēķinā atspoguļotais uzņēmumu ienākuma nodoklis	**(99 147)**
Efektīvā ienākuma nodokļa likme	13,6 %

12. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

EUR'000

	Pieslēgumu lietošanas tiesības	Dator-programmas	Izveidošanas izmaksas un avansa maksājumi	KOPĀ
2016. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	20 653	1 664	6 556	28 873
Uzkrātā amortizācija	–	(331)	–	(331)
Atlikusī vērtība	**20 653**	**1 333**	**6 556**	**28 542**
2017. gads				
Iegādāts	–	–	11 843	11 843
Pārgrupēts	1 369	944	(2 313)	–
Norakstīts*	(1 451)	–	–	(1 451)
Aprēķinātā amortizācija	–	(309)	–	(309)
Atlikusī vērtība 2017.gada 31.decembrī	**20 571**	**1 968**	**16 086**	**38 625**
2017. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	20 571	2 608	16 086	39 265
Uzkrātā amortizācija	–	(640)	–	(640)
Atlikusī vērtība	**20 571**	**1 968**	**16 086**	**38 625**
2018. gads				
Iegādāts	–	–	1 435	1 435
Pārgrupēts	15 518	178	(15 696)	–
Ieguldīts pamatkapitālā (18. pielikums)	–	32	–	32
Norakstīts*	(1 982)	–	–	(1 982)
Aprēķinātā amortizācija	–	(315)	–	(315)
Atlikusī vērtība 2018. gada 31. decemrī	**34 107**	**1 863**	**1 825**	**37 795**
2018. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	34 107	2 819	1 825	38 751
Uzkrātā amortizācija	–	(956)	–	(956)
Atlikusī vērtība	**34 107**	**1 863**	**1 825**	**37 795**

*pieslēguma lietošanas tiesību aprēķinātā amortizācija ir iekļauta Sabiedrības peļņas vai zaudējumu postenī "Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas" (9. pielikums)

13. PAMATLĪDZEKĻI

a) Pamatlīdzekļi

EUR'000

	Ēkas un inženierbūves	Sadales sistēmas elektrolīnijas un elektroiekārtas	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatlīdzekļi	Nepabeigtā celtniecība un avansa maksājumi	Pamatlīdzekļi KOPĀ
2016. gada 31. decembrī						
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība	–	2 826 157	1 460	19 031	22 618	**2 869 266**
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	–	(1 357 781)	(577)	(3 618)	(132)	**(1 362 108)**
Atlikusī vērtība	**–**	**1 468 376**	**883**	**15 413**	**22 486**	**1 507 158**
2017. gads						
Iegādāts	–	–	–	–	92 421	**92 421**
Pārgrupēts	–	81 113	–	5 429	(86 542)	**–**
Norakstīts	–	(4 000)	–	(13)	(2)	**(4 015)**
Reversēts aktīvu vērtības samazinājums	–	–	–	–	11	**11**
Nolietojums	–	(66 979)	(186)	(3 860)	–	**(71 025)**
Atlikusī vērtība 2017. gada 31. decembrī	**–**	**1 478 510**	**697**	**16 969**	**28 374**	**1 524 550**
2017. gada 31. decembrī						
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība	–	2 857 242	1 460	24 305	28 495	**2 911 502**
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	–	(1 378 732)	(763)	(7 336)	(121)	**(1 386 952)**
Atlikusī vērtība	**–**	**1 478 510**	**697**	**16 969**	**28 374**	**1 524 550**
2018. gads						
Iegādāts	–	–	–	–	92 595	**92 595**
Pārgrupēts	–	89 678	–	7 702	(97 380)	**–**
Ieguldīts pamatkapitālā (18. pielikums)	1 997	24	559	16 531	–	**19 111**
Norakstīts	–	(4 904)	–	(8)	(2)	**(4 914)**
Aktīvu vērtības samazinājums	–	–	–	–	(187)	**(187)**
Nolietojums	–	(65 639)	(186)	(4 356)	–	**(70 181)**
Atlikusī vērtība 2018. gada 31. decembrī	**1 997**	**1 497 669**	**1 070**	**36 838**	**23 400**	**1 560 974**
2018. gada 31. decembrī						
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība	1 997	2 889 265	2 019	48 078	23 709	**2 965 068**
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	–	(1 391 596)	(949)	(11 240)	(309)	**(1 404 094)**
Atlikusī vērtība	**1 997**	**1 497 669**	**1 070**	**36 838**	**23 400**	**1 560 974**

Sabiedrības pamatlīdzekļi nav ieķīlāti un tie nav pakļauti citiem īpašumtiesību apgrūtinājumiem.

2018. gada 31. decembrī pilnībā nolietoto, bet joprojām izmantoto pamatlīdzekļu sākotnējā vērtība ir 57 634 tūkstoši EUR (31/12/2017: 37 602 tūkstoši EUR).

2018. gadā Sabiedrībā ir kapitalizētas aizņēmumu procentu izmaksas 470 tūkstošu EUR apmērā (2017. gadā: 572 tūkstoši EUR) (10. b pielikums).

b) Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

2016. gadā Sabiedrība pabeidza pārvērtēšanas procesu, pārvērtējot sadales sistēmas pamatlīdzekļus (aktīvus) atbilstoši uzskaites politikai (skatīt 2.5.3. pielikumu). Pārvērtēto pamatlīdzekļu uzskaites vērtība, kas tiktu atzīta, ja aktīvus uzskaitītu saskaņā ar izmaksu modeli 2018. gada 31. decembrī būtu 1 278 258 tūkstoši EUR (31/12/2017: 1 230 785 tūkstoši EUR).

c) Vērtības samazinājums

Vērtības samazinājuma izvērtēšana sadales sistēmas aktīviem veikta saskaņā ar SGS Nr. 36 "Aktīvu vērtības samazināšanās", ņemot vērā lietošanas vērtības aprēķinu, un papildus vērtības samazinājums 2018. gadā netika atzīts (2017: netika atzīts). Naudas plūsmu ģenerējošās vienības sastāv no sadales sistēmas aktīviem. Lai noteiktu lietošanas vērtību naudas plūsmu ģenerējošajai vienībai, diskontējot naudas plūsmu, izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 4,22 % (2017: 5,3 %), kas ir noteikta elektroenerģijas sadales sistēmas tarifu aprēķināšanas metodikās. Vērtības samazinājuma izvērtēšanā ņemtas vērā arī cenu prognozes galvenajām ieņēmumu plūsmām atkarībā no regulatora sniegtā apstiprinājuma un pieņēmumi saistībā ar kapitālieguldījumu plāniem.

d) Noma

EUR'000

	2018	2017
Nomas maksas ieņēmumi (Sabiedrība ir iznomātājs)	**117**	**129**
Nomas maksas izmaksas (Sabiedrība ir nomnieks)	**(10 970)**	**(10 284)**

Pamatojoties uz noslēgtajiem zemes, nekustamā īpašuma un citiem ilgtermiņa aktīvu nomas līgumiem, Sabiedrībai pārskata perioda beigās ir šādas nomas maksas.

Nākotnes minimālās saņemamās nomas maksas atbilstoši operatīvās nomas līgumiem (Sabiedrība ir iznomātājs):

EUR'000

	2018	2017
– 1 gads vai mazāk	111	132
– 1 – 5 gadi	530	575
KOPĀ nomas maksa	**641**	**707**

Pamatojoties uz noslēgtajiem nekustamā īpašuma un ilgtermiņa aktīvu nomas līgumiem, Sabiedrībai pārskata perioda beigās ir šādas nomas maksājumu saistības.

Nākotnes minimālās nomas maksājumi atbilstoši operatīvās nomas līgumiem (Sabiedrība ir nomnieks):

EUR'000

	2018	2017
a) nekustamā īpašuma nomas maksājumi		
– 1 gads vai mazāk	764	673
– 1 – 5 gadi	1 132	1 467
– virs 5 gadiem	563	497
	2 459	**2 637**
b) ilgtermiņa aktīvu nomas maksājumi		
– 1 gads vai mazāk	4 245	9 487
– 1 – 5 gadi	16 978	37 948
– virs 5 gadiem	–	9 487
	21 223	**56 922**
KOPĀ nomas maksa	**23 682**	**59 559**

Saimnieciskās darbības veikšanai AS "Sadales tīkls" noslēdza līgumu ar mātessabiedrību – AS "Latvenergo" par sadales sistēmas tīklu infrastruktūrai piekrītošās un ar to saistītās zemes un ēku un inženierbūvju nekustamo īpašumu nomu (skatīt 9. pielikumu). Aktīvu nomas maksājumu saistības nākamajiem pieciem gadiem ir aprēķinātas, pamatojoties uz Sabiedrības vadības aplēsēm par paredzamām iznomāto aktīvu vērtības izmaiņām.

14. FINANŠU IEGULDĪJUMI

Sabiedrība	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	31/12/2018		31/12/2017	
			Līdz-dalības daļa, %	EUR'000	Līdz-dalības daļa, %	EUR'000
AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds"	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	0,62 %	1	0,62 %	1

2018. gada 31. decembrī Sabiedrībai pieder 0,62 % no AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds" kapitāla daļām. Tomēr Sabiedrība ir tikai nominālais akcionārs, jo visus riskus vai labumus, kas rodas sabiedrības darbības rezultātā, uzņemas vai iegūst Sabiedrības darbinieki – pensiju plāna dalībnieki. Lai gan šis ieguldījums ir pakļauts arī patiesās vērtības novērtēšanai, identificētās patiesās vērtības izmaiņas ir nebūtiskas.

15. KRĀJUMI

EUR'000

	31/12/2018	31/12/2017
Izejvielas un materiāli	12 395	14 037
Preces pārdošanai	834	818
Uzkrājumi krājumu vērtības samazinājumam	(401)	(502)
KOPĀ krājumi	**12 828**	**14 353**

Izmaiņas uzkrājumos krājumu vērtības samazinājumam: EUR'000

	2018	2017
Pārskata gada sākumā	**502**	**599**
Uzkrājumu samazinājums peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(101)	(97)
Pārskata gada beigās	**401**	**502**

Izmaiņas uzkrājumos krājumu vērtības samazinājumam kā periodā atzītās izmaksas ir iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Izlietotās izejvielas un materiāli".

16. PARĀDI NO LĪGUMIEM AR KLIENTIEM

Parādi no līgumiem ar klientiem pēc sagaidāmo kredītzaudējumu izvērtējuma līmeņa, neto EUR'000

	31/12/2018	01/01/2018	31/12/2017*
Parādi ar 12 mēnešu SKZ izvērtējumu bez būtiska kredītriska pieauguma (darījuma partnera modelis)	26 612	30 231	30 256
Parādi ar mūža SKZ izvērtējumu pēc vienkāršotās pieejas (portfeļa modelis)	18 921	17 407	17 413
Parādi no līgumiem ar klientiem kopā	**45 533**	**47 638**	**47 669**

Parādi no līgumiem ar klientiem ar mūža sagaidāmiem kredītzaudējumiem (SKZ), portfeļa modelis: EUR'000

	31/12/2018	01/01/2018	31/12/2017*
Parādi no līgumiem ar klientiem uzskaites vērtībā:			
– elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumi	19 073	17 562	17 562
– pieslēgumu maksas un pārējo sadales pakalpojumu parādi	3 213	3 256	3 256
	22 286	**20 818**	**20 818**
Uzkrājumi parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājumam:			
– elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumi	(559)	(670)	(531)
– pieslēgumu maksas un pārējo sadales pakalpojumu parādi	(2 806)	(2 741)	(2 874)
	(3 365)	**(3 411)**	**(3 405)**
Parādi no līgumiem ar klientiem, neto:			
– elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumi	18 514	16 892	17 031
– pieslēgumu maksas un pārējo sadales pakalpojumu parādi	407	515	382
	18 921	**17 407**	**17 413**

* pēc 39. SGS

Sabiedrība nav pakļauta ievērojamai kredītriska koncentrācijas pakāpei, izņemot lielāko elektroenerģijas sadales pakalpojuma debitoru – AS "Latvenergo", kā arī pārvades sistēmas operatoru AS "Augstsprieguma tīkls", jo Sabiedrībai ir liels ar klientiem noslēgto līgumu skaits (skatīt 25. c pielikumu).

Parādu no līgumiem ar klientiem sadalījums pa kavētām dienām un mūža sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ) izvērtējums pēc portfeļa modeļa, izmantojot vienkāršoto pieeju: EUR'000

Samaksas termiņa kavējums dienās pēc 9. SFPS	SKZ likme	Parādi no līgumiem ar klientiem (SKZ) 31/12/2018			Parādi no līgumiem ar klientiem (SKZ) 01/01/2018		
		Parādi no klientiem	Vērtības samazinājums	KOPĀ	Parādi no klientiem	Vērtības samazinājums	KOPĀ
Nav kavēts	*0.20%*	18 188	(42)	18 146	13 646	(33)	13 613
< 30	*3%*	634	(19)	615	3 621	(108)	3 513
30 - 59	*20%*	38	(8)	30	116	(23)	93
60 - 89	*50%*	16	(8)	8	82	(41)	41
90 - 179	*60%*	106	(64)	42	190	(114)	76
180 - 359	*75%*	317	(237)	80	285	(214)	71
> 360	*100%*	2 762	(2 762)	–	2 624	(2 624)	–
Individuāli izvērtēti*	*100%*	225	(225)	–	254	(254)	–
		22 286	**(3 365)**	**18 921**	**20 818**	**(3 411)**	**17 407**

*debitori, kuriem ir izsludināts maksātnespējas process

Parādu no līgumiem ar klientiem 12 mēnešu sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ) izvērtējums pēc darījuma partnera modeļa:

EUR'000

	31/12/2018	01/01/2018	31/12/2017
Saistīto pušu parādi uzskaites vērtībā (25. c, d pielikumi)	26 634	30 256	30 256
Vērtības samazinājums saistīto pušu parādiem	(22)	(25)	–
Neto saistīto pušu parādi	**26 612**	**30 231**	**30 256**

Visi parādi no līgumiem ar klientiem ar 12 mēnešu sagaidāmo kredītzaudējumu izvērtējumu atbilst kredītriska izvērtējuma 1. līmenim, jo kopš sākotnējās atzīšanas to kredītrisks nav ievērojami palielinājies, un uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek aprēķināti izmantojot *Moody's* kredītreitingu aģentūras noteikto 12 mēnešu sagaidāmo kredītzaudējumu likmi Baa2 (stabils) piešķirtajam kredītreitingam noteikto kredītzaudējumu likmi (*Latvenergo* koncerna sabiedrību parādiem).

Parādu no līgumiem ar klientiem sadalījums pa kavētām dienām pēc 39.SGS

EUR'000

Samaksas termiņa kavējums dienās pēc 39. SGS	SKZ likme	Parādi no līgumiem ar klientiem 31/12/2017		
		Parādi no klientiem	Vērtības samazinājums	KOPĀ
Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu debitori:				
Nav kavēts	*0%*	13 397	–	**13 397**
1 - 45	*0%*	3 587	–	**3 587**
46 - 90	*50%*	46	(22)	**24**
91 - 180	*75%*	30	(23)	**7**
> 181	*100%*	330	(330)	**–**
Atsevišķi izvērtētie debitori*		172	(156)	**16**
		17 562	**(531)**	**17 031**
Pieslēgumu maksas un pārējo sadales pakalpojumu debitori:				
Nav kavēts	*0%*	249	–	**249**
1 - 30	*0%*	81	–	**81**
31 - 90	*50%*	105	(53)	**52**
> 91	*100%*	2 739	(2 739)	**–**
Atsevišķi izvērtētie debitori*		82	(82)	**–**
		3 256	**(2 874)**	**382**
KOPĀ parādi no klientiem		**20 818**	**(3 405)**	**17 413**

*debitori, kuriem ir izsludināts maksātnespējas process, un pārējie atsevišķi izvērtētie debitori

Uzkrājumu izmaiņas vērtības samazinājumam no līgumiem ar klientiem ir šāda:

EUR'000

	2018	2017
Pārskata gada sākumā	**3 405**	**3 194**
Norakstītie neatgūstamie debitoru parādi	(332)	(154)
9. SFPS "Finanšu instrumenti" ieviešanas efekts (2.14. pielikums)	31	–
Uzkrājumi debitoru parādu vērtības samazinājumam	283	365
Pārskata gada beigās	**3 387**	**3 405**

Sabiedrības vadības aplēses un metodoloģija finanšu aktīvu vērtības samazinājuma noteikšanai un vērtības samazinājuma riska izvērtēšanai ir aprakstītas 2.6.2. un 4. b pielikumā.

Neviens no debitoru parādiem nav nodrošināts ar ķīlu vai kā citādi. Debitoru bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

Saistīto pušu nomas maksas parādi 32 tūkstoši EUR (31.12.2018: 45 tūkstoši EUR) iekļauti pārskata par finanšu stāvokli pozīcijā " Citi pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori".

17. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

EUR'000

	31/12/2018	31/12/2017
Nauda bankā	301	300
KOPĀ nauda un naudas ekvivalenti	**301**	**300**

Par norēķinu kontu atlikumiem bankās Sabiedrībai katru dienu tiek aprēķināti procenti, galvenokārt pamatojoties uz mainīgajām starpbanku noguldījumu likmēm. Pašreizējā procentu likmju vidē norēķinu kontu atlikumi faktiski negūst procentu ienākumus.

AS "Latvenergo" un tās meitassabiedrības ir divu Grupas kontu dalībnieces AS "SEB Banka" un AS "Swedbank", kas noslēgti ar mērķi efektīvi un vienoti pārvaldīt *Latvenergo* koncerna finanšu resursus. AS "Sadales tīkls" ir abu Grupas kontu dalībniece un, noslēdzot šos līgumus, ir uzņēmusies meitassabiedrības tiesības un pienākumus.

Naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai. Kaut arī SFPS Nr. 9 noteiktās prasības vērtības samazināšanai attiecas arī uz naudu un naudas ekvivalentiem, identificētie sagaidāmie kredītzaudējumi ir nebūtiski, ņemot vērā, ka naudas līdzekļi tiek turēti finanšu institūcijās ar pašas institūcijas vai tās mātes bankas kredītreitingu A kategorijas līmenī.

18. AKCIJU KAPITĀLS

2018. gadā mātessabiedrība AS "Latvenergo" veica mantisko ieguldījumu akciju kapitālā 19 143 tūkstoši EUR.

2018. gada 31. decembrī reģistrētais AS "Sadales tīkls" akciju kapitāls ir 646 799 tūkstoši EUR (31/12/2017: 627 656 tūkstoši EUR), un to veido 646 799 tūkstoši parasto akciju (31/12/2017: 627 656 tūkstoši) ar nominālvērtību 1 EUR katra (31/12/2017: 1 EUR). Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

19. REZERVES UN DIVIDENDES

a) Rezerves

2018. gada 31. decembrī Sabiedrības rezerves 301 616 tūkstošu EUR apmērā (31/12/2017: 304 401 tūkstoši EUR) veidojas no ilgtermiņa aktīvu (pamatlīdzekļu) pārvērtēšanas rezerves un pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas rezerves. Sabiedrībā nevar tikt sadalītas dividendēs rezerves no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas un pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas.

EUR'000

	Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve	Atliktais nodoklis no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas	Pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas rezerve	KOPĀ rezerves
2017. gada 1. janvārī	**307 427**	**(46 114)**	**(2 940)**	**258 373**
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana	(2 494)	–	–	(2 494)
Reversēts atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	–	46 114	–	46 114
Ienākumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	–	–	2 408	2 408
2017. gada 31. decembrī	**304 933**	**–**	**(532)**	**304 401**
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana	(3 279)	–	–	(3 279)
Ienākumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	–	–	494	494
2018. gada 31. decembrī	**301 654**	**–**	**(38)**	**301 616**

b) Dividendes

2017. gadā Sabiedrības īpašniekiem pasludināto dividenžu apjoms bija 124 268 tūkstoši EUR jrb 0,19799 EUR par vienu akciju (2016. gadā: 2 tūkstoši EUR vai 0,00319 EUR par vienu akciju).

Ņemot vērā Publiskās personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu un kapitāla struktūras rādītājus, AS "Sadales tīkls" valde ierosina 2018. gada pārskata gada peļņu 100 % jeb 33 743 tūkstošus EUR izmaksāt mātessabiedrībai dividendēs.

Šajos finanšu pārskatos šī dividenžu summa netiek atzīta saistībās, jo 2018. gada 31. decembrī dividendes nav apstiprinātas.

Lēmumu par 2018. gada AS "Sadales tīkls" peļņas sadali pieņems Sabiedrības akcionāru pilnsapulce.

20. AIZŅĒMUMI

		EUR'000
	31/12/2018	**31/12/2017**
Ilgtermiņa aizņēmumi no mātessabiedrības	442 729	312 582
Ilgtermiņa aizņēmumu no mātessabiedrības īstermiņa daļa	49 853	50 915
Īstermiņa aizņēmumi no mātessabiedrības	6 502	28 157
Uzkrātās saistības par aizņēmumu procentu izmaksām	1 447	1 528
KOPĀ Aizņēmumi	**500 531**	**393 182**

Izmaiņas aizņēmumos no mātessabiedrības:

		EUR'000
	2018	**2017**
Pārskata gada sākumā	**391 654**	**404 027**
Saņemtie aizņēmumi	574 712	447 587
Atmaksātie aizņēmumi	(467 282)	(459 960)
Aprēķinātie aizņēmumu procenti	5 677	6 423
Samaksātie aizņēmumu procenti	(5 758)	(6 531)
Izmaiņas aizņēmumos, neto	**107 349**	**(12 481)**
Pārskata gada beigās	**500 531**	**393 182**
t.sk. aizņēmuma kustība bankas kontā		
Saņemtie aizņēmumi	*230 583*	*237 317*
Atmaksātie aizņēmumi	*(111 772)*	*(102 910)*
Saņemtie aizņēmumi no mātessabiedrības, neto	***118 811***	***134 407***

Aizņēmumu sadalījums pēc atmaksas termiņiem:

		EUR'000
	31/12/2018	**31/12/2017**
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi:		
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	41 567	41 605
– 1 – 5 gadi	286 078	194 616
– virs 5 gadiem	118 334	70 000
	445 979	**306 221**
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm:		
– 1 gads vai mazāk (īstermiņa aizņēmumi)	6 502	28 157
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	9 733	10 838
– 1 – 5 gadi	36 706	43 809
– virs 5 gadiem	1 611	4 157
	54 552	**86 961**
KOPĀ aizņēmumi	**500 531**	**393 182**

2018. gada 31. decembrī un 2017. gada 31. decembrī visi Sabiedrības aizņēmumi ir denominēti eiro.

Īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai uzskaites vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst līdzīgu Sabiedrībai pieejamu finanšu instrumentu tirgus cenai un to pārvērtēšana patiesajā vērtībā nerada būtiskas izmaiņas.

Īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu ar fiksētajām procentu likmēm patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo uzskaites vērtību par 17 281 tūkstošiem EUR (2017: 11 312 tūkstošiem EUR). Patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas eiro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par Sabiedrības kredītriskam atbilstošu riska uzcenojumu. Ilgtermiņa aizņēmumu diskontēto naudas plūsmu vidējā procentu likme bija 0,75 % (2017: 0,83 %).

a) Aizņēmumi no saistītajām pusēm

AS "Sadales tīkls" izsniedz un saņem kredītus no mātessabiedrības saskaņā ar *Latvenergo* grupas ietvaros noslēgto līgumu "Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu" – savstarpējiem īstermiņa aizdevumiem un aizņēmumiem tiek piemērota gada procentu likme, kas vienāda ar faktiskā EONIA indeksa un mātessabiedrības ārējā īstermiņa finansējuma vidējās svērtās pievienotās procentu likmes iepriekšējā mēnesī. Pārskata periodā par savstarpējiem īstermiņa aizņēmumiem aprēķinātie maksājamie procenti nav bijuši būtiski un nav radījuši nozīmīgu procentu likmju risku.

b) Īstermiņa aizņēmumi no saistītajām pusēm

Finanšu darījumi starp saistītajām pusēm tiek veikti, izmantojot īstermiņa aizņēmumus nolūkā efektīvi un centralizēti pārvaldīt *Latvenergo* grupas uzņēmumu finanšu līdzekļus, izmantojot Grupas kontus. Pārskata gadā AS "Sadales tīkls" saņēma aizņēmumus no mātessabiedrības – AS "Latvenergo" saskaņā ar savstarpēji noslēgto līgumu "Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu". 2018. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme bija 0,51 % (2017: 0, 52 %).

EUR'000

	31/12/2018	31/12/2017
Pārskata gada sākumā	**28 157**	**41 651**
Saņemtie aizņēmumi	450 444	447 587
Atmaksātie aizņēmumi	(416 367)	(411 081)
Aprēķinātie aizņēmumu procenti	1 779	123
Samaksātie aizņēmumu procenti	(1 779)	(123)
Izmaiņas aizņēmumos, neto	**34 077**	**36 506**
Uz ilgtermiņa aizņēmumiem pārformētie aizņēmumi	(55 732)	(50 000)
Pārskata gada beigās	**6 502**	**28 157**

c) Ilgtermiņa aizņēmumi no mātessabiedrības

EUR'000

Nr.p.k.	Līguma noslēgšanas datums	Aizņēmumu līgumu pamatsumma	Procentu likme	Atmaksas termiņš
1.	29/09/2011	316 271	6 mēnešu EURIBOR + mainīga likme	01/09/2025
2.	06/02/2013	42 686	fiksētā likme	10/09/2022
3.	18/09/2013	42 686	fiksētā likme	10/08/2023
4.	29/10/2014	90 000	fiksētā likme	10/09/2024
5.	20/10/2015	90 000	fiksētā likme	21/10/2025
6.	22/08/2016	110 000	fiksētā likme	14/06/2027
7.	14/12/2018	260 000	fiksēta likme	14/12/2028
	KOPĀ	**951 643**		

2018. gada 31. decembrī 10 % (31/12/2017: 16 %) no mātessabiedrības saņemtajiem aizņēmumiem bija noteikta mainīga procentu likme, kuru ietekmē starpbanku 6 mēnešu EURIBOR likmes izmaiņas. 2018. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme visiem ilgtermiņa aizņēmumiem bija 1,65 % (2017: 1,84 %). 2018. gada 31. decembrī ilgtermiņa aizņēmumam ar mainīgo procentu likmi 6 mēnešu EURIBOR likme bija -0,268 % (31/12/2017: EURIBOR -0,273 %). Ilgtermiņa aizņēmumi nav nodrošināti ar ķīlu vai citādā veidā.

EUR'000

	2018	2017
Pārskata gada sākumā	**363 497**	**362 376**
Saņemts aizņēmums ar ieskaitu	124 268	–
Atmaksātie aizņēmumi	(50 915)	(48 879)
Aprēķinātie aizņēmumu procenti	3 898	6 300
Samaksātie aizņēmumu procenti	(3 979)	(6 408)
Izmaiņas aizņēmumos, neto	**73 272**	**(48 987)**
Pārformēti aizņēmumi no īstermiņa aizņēmumiem	55 732	50 000
Pārskata gada beigās	**494 029**	**365 025**
tai skaitā:		
Ilgtermiņa daļa	*442 729*	*312 582*
Īstermiņa daļa	*49 853*	*50 915*
Uzkrātās procentu saistības	*1 447*	*1 528*

Igtermiņa un īstermiņa aizņēmumu sadalījums pēc atmaksas termiņiem:

EUR'000

	31/12/2018	31/12/2017
– 1 gads vai mazāk	57 802	80 600
– 1 – 5 gadi	322 786	238 425
– virs 5 gadiem	119 943	74 157
	500 531	**393 182**

21. PATIESĀS VĒRTĪBAS NOVĒRTĒŠANA

Šajā pielikumā ir atklāta Sabiedrības finanšu aktīvu un saistību patieso vērtību novērtēšanas hierarhija.

Aktīvu patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji pārskata gada beigās: EUR'000

	Novērtēšanas datums	Patiesās vērtības novērtējums			KOPĀ
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	
Finanšu aktīvi, kas atklāti patiesajā vērtībā					
Parādi no līgumiem ar klientiem	31/12/2018	–	–	45 533	**45 533**
	31/12/2017	–	–	47 669	**47 669**
Citi pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori	31/12/2018	–	–	87	**87**
	31/12/2017	–	–	151	**151**
Nauda un naudas ekvivalenti	31/12/2018	–	301	–	**301**
	31/12/2017	–	300	–	**300**
Patiesajā vērtībā novērtēti aktīvi					
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	31/12/2018	–	–	1	**1**
	31/12/2017	–	–	1	**1**
Pārvērtētie pamatlīdzekļi (13. b pielikums)	31/12/2018	–	–	1 497 669	**1 497 669**
	31/12/2017	–	–	1 478 510	**1 478 510**

Pārskata periodā aktīvi nav pārgrupēti starp 1. līmeni un 2. līmeni.

Saistību patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji pārskata gada beigās: EUR'000

	Novērtēšanas datums	Patiesās vērtības novērtējums			KOPĀ
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	
Saistības, kas atklātas patiesajā vērtībā					
Aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm	31/12/2018	–	54 552	–	**54 552**
	31/12/2017	–	86 961	–	**86 961**
Aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	31/12/2018	–	463 261	–	**463 261**
	31/12/2017	–	317 534	–	**317 534**
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	31/12/2018	–	–	66 953	**66 953**
	31/12/2017	–	–	68 533	**68 533**

Pārskatā periodā saistības starp 1. līmeni un 2. līmeni nav pārgrupētas.

Turpmāk ir atklāts Sabiedrības finanšu instrumentu veidu salīdzinājums pēc to novērtēšanas uzskaites vērtībās un patiesajās vērtībās, izņemot tos instrumentus, kuru uzskaites vērtības aptuveni atbilst to patiesajām vērtībām:

EUR'000

	Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Finanšu saistības				
Procentu likmju izmaiņām pakļautās saistības, t.sk.:				
– aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	445 979	306 221	463 261	317 534

Sabiedrības vadība ir novērtējusi, ka naudas un naudas ekvivalentu, debitoru, kreditoru un citu īstermiņa aktīvu un saistību patiesās vērtības aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai, ņemot vērā šo finanšu instrumentu īso termiņu. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā.

Šādas metodes un pieņēmumi tiek izmantoti, lai novērtētu Sabiedrības aizņēmumu patieso vērtību:

- aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu līdzīgu Sabiedrībai pieejamu finanšu instrumentu tirgus cenai;
- aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm ir ar fiksētu vai noteiktu atmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū; finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvā tirgū, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot novērtēšanas metodes; Sabiedrība lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas balstīti uz tirgus nosacījumiem par procentu likmēm un citiem pieņēmumiem, kādi ir spēkā katra pārskata perioda beigu datumā; aizņēmumu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas eiro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par Sabiedrības kredītriskam atbilstošu riska uzcenojumu.

22. PARĀDI PIEGĀDĀTĀJIEM UN PĀRĒJIEM KREDITORIEM

EUR'000

	31/12/2018	31/12/2017
Īstermiņa finanšu saistības:		
Parādi saistītajām pusēm (25. c pielikums)	27 543	31 079
Parādi par materiāliem un pakalpojumiem	23 178	18 632
Uzkrātās saistības izmaksām saistītajām pusēm (25. e pielikums)	865	451
Pārējās uzkrātās saistības izmaksām	2 960	2 656
Pārējās īstermiņa finanšu saistības	1 393	1 503
KOPĀ īstermiņa finanšu saistības	**55 939**	**54 321**
Īstermiņa nefinanšu saistības:		
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un pārējie nodokļi	4 912	5 279
Saņemtie avansa maksājumi	4 178	6 756
Pārējās īstermiņa saistības	1 924	2 177
KOPĀ īstermiņa nefinanšu saistības	**11 014**	**14 212**
KOPĀ parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	**66 953**	**68 533**

Parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

23. UZKRĀJUMI

EUR'000

	31/12/2018	31/12/2017
ilgtermiņa		
- pēcnodarbinātības pabalsti	6 848	7 718
- darba attiecību izbeigšanas pabalsti	4 655	4 221
	11 503	**11 939**
īstermiņa		
- darba attiecību izbeigšanas pabalsti	437	2 487
	11 940	**14 426**

a) Uzkrājumi pēcnodarbinātības pabalstiem

EUR'000

	2018	2017
Pārskata gada sākumā	**7 718**	**9 615**
Kārtējās darba izmaksas	708	812
Procentu izmaksas	147	178
Izmaksātie pēcnodarbinātības pabalsti	(1 231)	(479)
Ienākumi aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā	(494)	(2 408)
Pārskata gada beigās	**6 848**	**7 718**

Kopējie izveidotie un norakstītie uzkrājumi ir iekļauti Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā "Personāla izmaksas" kā darba attiecību izbeigšanas izmaksas (8. pielikums), savukārt aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā radušies ienākumi ir iekļauti Sabiedrības visaptverošo ienākumu pārskatā:

EUR'000

	2018	2017
Pārskata gada sākumā	**7 718**	**9 615**
Iekļauts visaptverošo ienākumu pārskatā	(494)	(2 408)
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(376)	511
Pārskata gada beigās	**6 848**	**7 718**

Vidējā svērtā diskonta likme, ar kuru diskontēti pēcnodarbinātības pabalstu pienākumi, 2018. gadā noteikta 1,90 % apmērā (2017: 1,85 %), ņemot vērā valsts obligāciju tirgus ienesīgumu pārskata gada beigās. Sabiedrības Darba koplīgums paredz darbinieku darba samaksas indeksāciju vismaz inflācijas apmērā, kas, aprēķinot ilgtermiņa pēcnodarbinātības pabalstu uzkrājumus, noteikta 3,0 % apmērā (2017: 3,0 %). Aprēķinot šos uzkrājumus, ņemta vērā arī darba attiecību izbeigšanas varbūtība dažādās darbinieku vecuma grupās, pamatojoties uz iepriekšējo gadu pieredzi.

Zemāk ir atspoguļoti nozīmīgāko uzkrājuma apjomu ietekmējošo pieņēmumu jutīguma analīzes rādītāji pārskata gada beigās:

EUR'000

Pieņēmumi	Novērtē-šanas datums	Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību izbeigšanas varbūtība	
		pieaugums par 1 %	samazinā-jums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinā-jums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinā-jums par 1 %
Uzkrājumu pēcnodarbinātības pabalstiem izmaiņas	31/12/2018	902	(745)	878	(741)	977	(812)
	31/12/2017	901	(747)	877	(743)	977	(815)

Augstāk atklāto jutīguma analīzes rādītāju aprēķins pamatojas uz metodi, kura ekstrapolē pārskata perioda beigās notikušo pamatpieņēmumu samērojamo izmaiņu ietekmi uz noteiktajām pabalstu saistībām.

b) Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem

2018. gadā izmaksātie darba attiecību izbeigšanas pabalsti ir iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā "Personāla izmaksas" darba attiecību izbeigšanas izmaksās (8. pielikums), kamēr darba attiecību izbeigšanas pabalsti un paredzamās nākotnes saistības 2019. līdz 2022. gadam ir atzītas kā saistības Pārskatā par finanšu stāvokli un kā uzkrātās izmaksas darba attiecību izbeigšanas izmaksās (8. pielikums):

EUR'000

	2018	2017
Pārskata gada sākumā	**6 708**	**–**
Izmaksātie darba attiecību izbeigšanas pabalsti	(6 658)	(3 567)
Uzkrājumu izmaiņas	5 042	10 275
Pārskata gada beigās	**5 092**	**6 708**

Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem ir iekļauti AS "Sadales tīkls" vidējā termiņa darbības stratēģijā 2017.-2022. gadam, kurā paredzēts īstenot efektivitātes programmu, un tās ietvaros samazināt darbinieku skaitu līdz 2022. gadam.

Darba attiecību izbeigšanas pabalstu aprēķināšanā izmantotie pieņēmumi – darbinieka vidējā izpeļņa atlaišanas brīdī - vidējā izpeļņa gadā, ar plānoto pieaugumu (amatalgas indeksāciju) 2019. gadam 2,6 % (2018: 2,5 %) un turpmākajos gados 3,0 %; vidējais darbinieka darba stāžs atlaišanas brīdī; valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu 2019. gada likme un turpmākajos gados ir 24,09 %.

Uzkrājumu apmērs novērtēts atbilstoši prognozētai nākotnes saistību vērtībai 2018. gada 31. decembrī, izmantojot vienotu Latvenergo koncernā pieņemto diskontēšanas likmi 0,855 % (31/12/2017: 1,093%). Diskonta likmi veido 4 gadu EUROSWAP likme 0,040 % (31/12/2017: 5 gadu EUROSWAP likme 0,314%) un uzņēmuma riska prēmija 0,815 % (31/12/2017: 0,779) (noteikta balstoties uz AS "Latvenergo" emitēto obligāciju ienesīguma uzcenojumu virs tirgus likmes).

Zemāk ir atspoguļoti nozīmīgāko darba attiecību izbeigšanas pabalstu aprēķina ietekmējošo pieņēmumu jūtīguma analīzes rādītāji pārskata gada beigās:

EUR'000

Pieņēmumi	Novērtē-šanas datums	Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību vidējais ilgums	
		pieaugums par 1 %	samazinā-jums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinā-jums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinā-jums par 1 %
Uzkrājuma darba attiecību izbeigšanas pabalstiem	31/12/2018	(145)	152	100	(99)	28	(28)
Izmaiņas	31/12/2017	(66)	67	192	(187)	38	(38)

24. NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

EUR'000

	31/12/2018	31/12/2017
a) ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi:		
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas līgumiem ar klientiem	143 494	142 132
Citi nākamo periodu ieņēmumi	128	–
	143 622	**142 132**
b) īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi		
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas līgumiem ar klientiem	12 989	12 253
Saistības no līgumiem ar klientiem – nākamo periodu ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumiem	288	253
	13 277	**12 506**
KOPĀ	**156 899**	**154 638**

Nākamo periodu ieņēmumu no pieslēguma maksas kustība:

EUR'000

	2018	2017
Pārskata gada sākumā	**154 385**	**153 428**
Saņemtie maksājumi	14 725	12 848
Iekļauts Sabiedrības ieņēmumos peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(12 627)	(11 891)
Pārskata gada beigās	**156 483**	**154 385**

Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas pēc saņemšanas perioda:		EUR'000
	31/12/2018	**31/12/2017**
– 1 gads vai mazāk	12 989	12 253
– 1 – 5 gadi	51 956	49 012
– virs 5 gadiem	91 538	93 120
	156 483	**154 385**

25. DARĪJUMI AR SAISTĪTAJĀM PUSĒM

		EUR'000
	2018	**2017**
a) ieņēmumi no darījumiem ar saistītajām pusēm:		
– AS "Latvenergo"	209 204	222 591
– AS "Latvijas elektriskie tīkli"	27	26
– AS "Enerģijas publiskais tirgotājs"	7	–
– Pārvades sistēmas operators AS "Augstsprieguma tīkls"	134	132
	209 372	**222 749**
Bruto ieņēmumi no obligātā iepirkuma komponentēm, kas atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā (no AS "Latvenergo"):	*99 098*	*114 893*
b) izmaksas no darījumiem ar saistītajām pusēm:		
– AS "Latvenergo"	(42 634)	(44 152)
– AS "Latvijas elektriskie tīkli"	(1 982)	(1 451)
– AS "Enerģijas publiskais tirgotājs"	(293)	(301)
– SIA "Liepājas enerģija"	(1)	–
– Pārvades sistēmas operators AS "Augstsprieguma tīkls"	(71 109)	(70 859)
	(116 019)	**(116 763)**
Bruto obligātā iepirkuma komponenšu izmaksas, kas atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā (no AS "Enerģijas publiskais tirgotājs"):	*(154 809)*	*(172 805)*

		EUR'000
	2018	**2017**
c) gada beigu bilances atlikumi, kas ir radušies no pārdotām/ iepirktām precēm un sniegtajiem/ saņemtajiem pakalpojumiem:		
Pircēju un pasūtītāju parādi		
– AS "Latvenergo" (16. pielikums)	26 636	30 299
– AS "Latvijas elektriskie tīkli" (16. pielikums)	2	2
– Pārvades sistēmas operators AS "Augstsprieguma tīkls"	10	6
	26 648	**30 307**
Parādi piegādātājiem		
– AS "Latvenergo" (22. pielikums)	8 591	9 557
– AS "Enerģijas publiskais tirgotājs" (22. pielikums)	12 691	15 283
– Pārvades sistēmas operators AS "Augstsprieguma tīkls"	6 150	6 047
– pārējās saistītās puses (22. pielikums)	111	192
	27 543	**31 079**
d) uzkrātie ieņēmumi, kas radušies no darījumiem ar saistītajām pusēm:		
– par pārdotajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem AS "Enerģijas publiskais tirgotājs" (16. pielikums)	6	–
	6	**–**
e) uzkrātās izmaksas, kas radušās no darījumiem ar saistītajām pusēm:		
– par procentu maksājumiem AS "Latvenergo" (20. pielikums)	1 447	1 528
– par iepirktajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem no AS "Latvenergo" (22. pielikums)	865	451
	2 312	**1 979**
f) avansa maksājumi saistītajām pusēm:		
– par pieslēgumu lietošanas tiesībām AS "Augstsprieguma tīkls" (12. pielikums)	1 814	16 036

AS "Sadales tīkls" saņem aizņēmumus no mātessabiedrības, skatīt 20. pielikumu.

Tā kā visas Sabiedrības mātessabiedrības akcijas 100 % pieder Latvijas Republikai, par saistītajām pusēm tiek uzskatītas arī valsts kontrolētās kapitālsabiedrības. AS "Sadales tīkls" nav parasto tirdzniecības darījumu ar Latvijas valdību, ieskaitot ministrijas un valsts aģentūras, kā arī darījumu ar valsts kontrolētām kapitālsabiedrībām (izņemot AS "Augstsprieguma tīkls"), sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, uz kuriem attiecas 24. Starptautiskā grāmatvedības standarta noteikumi un nosacījumi.

Informācija par Sabiedrības vadības atlīdzību atklāta 8. pielikumā.

26. NĀKOTNES SAISTĪBAS UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

2018. gada 31. decembrī Sabiedrībai bija nākotnes saistības 35 265 tūkstošu EUR apmērā (31/12/2017: 30 974 tūkstoši EUR) attiecībā uz līgumiem atbilstoši investīciju plānam par sadales sistēmas aktīvu iegādi, izveidošanu un kapitālajiem remontiem, kas bilances datumā vēl nebija īstenoti.

27. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši notikumi, kas būtiski ietekmētu Sabiedrības finanšu pārskatus par gadu, kurš beidzas 2018. gada 31. decembrī.

Sandis Jansons
valdes priekšsēdētājs

Baiba Priedīte
valdes locekle

Inga Āboliņa
valdes locekle

Jānis Kirkovalds
valdes loceklis

Raimonds Skrebs
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS "Latvenergo" Grāmatvedības direktore

Rīgā 2019. gada 27. martā

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

AS "Sadales tīkls" akcionāram

Mūsu atzinums

Mūsuprāt, pievienotajā gada pārskatā ietvertie finanšu pārskati, kas atspoguļoti no 10. līdz 46. lappusei, sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par AS "Sadales tīkls" (Sabiedrība) finanšu stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Ko mēs esam revidējuši

Finanšu pārskati ietver:

- pārskatu par finanšu stāvokli 2018. gada 31. decembrī,
- peļņas vai zaudējumu aprēķinu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- visaptverošo ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- pārskatu par izmaiņām pašu kapitālā par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- pārskatu par naudas plūsmām par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgus grāmatvedības uzskaites principus un citu paskaidrojošu informāciju.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība par finanšu pārskatu revīziju.*

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām ētikas prasībām, kas ir spēkā attiecībā uz mūsu veikto finanšu pārskatu revīziju Latvijas Republikā. Mēs esam izpildījuši mūsu citus SGĒSP kodeksā noteiktos ētikas pienākumus un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautās ētikas prasības.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu

Vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver

- Galvenos darbības rādītājus, kas sniegti pievienotā gada pārskata 3. lappusē,
- Vadības ziņojumu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 4. līdz 9. lappusei,

bet tā neietver finanšu pārskatus un mūsu revidenta ziņojumu par tiem.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Vadības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likuma prasībām. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsuprāt, visos būtiskajos aspektos:

- Vadības ziņojumā sniegtā informācija par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, atbilst finanšu pārskatiem, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības Vadības ziņojumā un citā informācijā. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārvaldība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par šo finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Sabiedrības spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien vadība neplāno likvidēt Sabiedrību vai pārtraukt tās darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Sabiedrības likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai. Personas, kurām uzticēta Sabiedrības pārvaldība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka, revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.

- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti.

- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību.

- Izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt.

- Izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskata pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

PricewaterhouseCoopers SIA
Zvērinātu revidentu komercsabiedrība
Licence Nr. 5

Juris Lapše
Prokūrists
Atbildīgais zvērinātais revidents
Sertifikāts Nr. 116

Rīga, Latvija
2019. gada 27. martā